

UESANTBOIANA VISIÓ HISTÓRICA

AGRAÏMENTS

Sincerament no se per on començar els meus agraïments. Gràcies a Josep Lluís per tots els consells i les xerrades, així com la desinteressada ajuda que m'has mostrat. Gràcies a la Montserrat per les idees. Gràcies també al club i més concretament a la secretaria del Club, en especial al Josep Lluís i a l'Albert per deixar-me remenar i rebuscar tot el temps que em fes falta i els papers que em fessin falta als "arxius" del Club. Gràcies a l'Erich per donar-me ànims per fer el treball, i finalment GRÀCIES en especial a tots els que han fet possible que el club pugés tirar endavant durant tants anys tal i com he vist en els papers que han quedat per a la prosperitat i que desgraciadament ja són morts: a en Baldiri Aleu per l'idea, a Antoni Garrigosa per la tasca en conservar articles i moltíssims escrits referents al rugby dels anys vint, a Salvador Comas per l'impagable tasca de recopilació d'informacions i ordenació de documents, i al que per mi en aquells difícils anys d'introducció del rugby a l'estat va fer un treball immens en l'àmbit esportiu i directiu, Michel Reynard Buiserrin al qui els seus companys a finals dels anys trenta no van saber valorar i agrair tota la seva tasca. Amb aquest treball també bull fer saber la gran importància que va tenir i que qualsevol que es parés a llegir totes les correspondències i documentacions existents observaria.

INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ

El meu treball és un resum de la història de l'Unió Esportiva Santboiana en el que em deixo portar pel fil conductor dels espais físics que el club ha tingut. Intento explicar també els altres aspectes importants en la vida i història del mateix. El tenir un espai físic penso que es molt important, ja que la importància de sentir que tens un espai que és teu té una importància molts cops passada per alt, evidentment també tenir un camp és imprescindible perquè els jugadors puguin entrenar, practicar i millorar en l'esport i per tant poder guanyar partits i fer al club important.

Els camps que ha tingut el club, essent el primer de tots, el Camp del Riu, amb un nom molt expressiu en el que ens indica on estava situat, a la vorera del riu Llobregat al pas per Sant Boi situat a uns 250 metres del pont del tren i el pont dels carros, una mica més enllà que era utilitzat pels pagesos per anar als camps. Primer camp però que constava oficialment com a terrenys oficials del terme Municipal de Sant Joan Despí. Aquest camp que va ser utilitzat per l'entitat des de juny de 1921 fins al voltants dels anys 1934-1936 en que es deixà d'anar a entrenar i els partits oficials de lliga començaren a paraitzar degut a la Guerra Civil.

L'altre camp utilitzat pel club estava situat on se situa actualment, per poc temps, el Parc Mòbil de l'exèrcit. El camp va ser adquirit com un camp de conreu de l'època i va ser remodelat i condicionat pels socis, jugadors i simpatitzants en un moment de postguerra que no cal dir que no eren bones èpoques per a ningú. Els avanç esmentats que van construir el camp van gaudir ben poc del treball fet, ja que al 1948 l'estat va demanar-li el seu espai ja treballat i sense desnivell al club, i a canvi van rebre uns camps, de semblant extensió, però amb un desnivell de muntanya del 7%.

Aquest nou espai altre vegada va ser condicionat amb una faraònica ajuda de tot el poble que ha arribat fins als nostres dies, tot sigui dit, fins fa un temps, ja que en aquestes èpoques s'està acabant la construcció de les noves instal·lacions que han tingut un rentat de cara espectacular i en el que el club a fet un gran esforç, però tot i el rentat de cara les terres segueixen essent les mateixes.

En les èpoques que m'ha tocat viure també s'han utilitzat camps no propis com el de les Pistes d'Atletisme Constantino Miranda o des de fa pocs mesos un camp d'entrenament adjunt a l'Escola Esportiva Llor.

Un punt important al treball són les persones que han format el club, entre elles una de molt important pel club i pel rugby en general a Espanya, que és en Baldiri Aleu Torres fundador de la U.E.S.. Si parlem de persones importants, no em puc deixar d'esmenar els que veritablement fan que el club tingui vida, i aquests són els jugadors, i alguns d'ells a més han marcat èpoques al club. Sense oblidar-me de tos els que desinteressadament després de deixar de ser actius jugadors del club han dedicat la seva vida al complet a moure i tirar endavant el club.

Un altre aspecte important és l'esportiu, on s'hi engloben per exemple els resultats, els títols aconseguits, les finals arribades, les competicions participades, els partits amistosos a l'estranger, els equips estrangers que han visitat la nostra vila o les diferents seccions del club, que no hem de oblidar que la Unió encara que avui en dia només és un club que dóna nom a un equip de rugby, ha sigut al llarg de la història club de variats esports com el tenis, la natació, l'hoquei patins, el bàsquet, la petanca, l'atletisme o el futbol, i tot això ens dóna una idea de la intenció per la qual va ser fundada l'entitat.

Per últim i com no pot ser d'una altra manera, si s'explica la vida d'un club a un poble com era Sant Boi de Llobregat, és evident que s'esmena l'aspecte social que envolta el club, ja que ha sigut un punt de trobada i de confluència de tots els amants de l'esport de Sant Boi i de rodalies, i que malgrat els esdeveniments passats durant la història del nostre país, que no han sigut pocs ni fàcils, han estat ajudant al club desinteressadament des de les entitats del poble, passant per les de província o les que venien de la capital, i com no, amb l'esforç de tots els socis o simpatitzants, veïns o amics de la vila, que gràcies al seu esforç han pogut tirar endavant el club i fer que continués i fos fructuós fins

i tot en èpoques no tan bones, i es que com em deia l'amic Josep Lluís Sirvent, autor del llibre "Unió Esportiva Santboiana tres quarts de segle de història", a la vida són més fortes les coses que ens uneixen que les que ens separen, i en aquest cas, el que els unia era l'amor per aquest esport.

Per finalitzar a la introducció m'agradaria dir que la meva intenció no és agradar a ningú sobre la manera d'explicar els fets, sinó gràcies a les informacions que he trobat del club donar la meva visió personal sobre el que ha sigut l'Unió Esportiva Santboiana durant tots aquest any de vida.

INTRODUCCIO BIS

Sant Boi de Llobregat a l'actualitat, Vilaboi a la segona república, o San Baudilio en ple Franquisme, és igual el nom que se li vulgui donar, Tots tres són mots que ens diran el mateix, una bonica i especial vila, triada pel determinisme per ser bressol al país, on per sort o per desgràcia pertany, d'un esport transcendental i complet en la vida dels qui el practiquen.

Aquest poble durant els anys 20 del segle passat, tenia quasi 5000 habitants, i es trobava dins d'una sèrie de transformacions econòmiques importants que l'estaven fent canviar, tot i que vivia majoritàriament del camp, amb un conreu petit i mitjà, i on gairebé tots eren conreus d'us familiar i del petit comerç típic dels poble de l'època, l'esclat de la realitat industrial va ser una gran injecció de prosperitat per la vila on cada vegada més anaven sorgint pel voltant fàbriques, sobretot de tipus tèxtil, afavorides per la proximitat del riu. Un gran avenç agrícola i industrial que va influir en el sector industrial esmentat va ser la construcció d'un canal al riu, anomenat el canal " de la dreta del Llobregat" situat entre Sant Vicens dels horts i El Prat, que va donar aigua més abundant a tota la zona.

La vila, era un poble de rodalies de Barcelona, on cada cop amb mes força, s'anava convertint en un poble amb un alt nombre de cases d'estiueig dels burgesos de ciutat, situades mes enllà d'on avui en dia trobem el cap de la vila. Amb una gran força en l'aspecte social i econòmic van haver-hi, a part de la fàbrica de la Colònia Güell ja implantada feia unes dècades, la fabrica Dubler, conegudíssima al poble que va donar un gran impuls junt amb la de Filatures Gossipium, totes dues posades en marxa en aquestes dates del 1920.

Encara que a Catalunya es vivia un temps en que la burgesia estava molt arrelada, i on l'any 1901 s'havia creat la Lliga Regionalista que va estar al capdavant del poder de la Mancomunitat des de el 1914 fins al 1925, any en que Primo de Rivera va donar el cop d'Estat, la vila seguia com podia l'efervescència d'ideals polítics republicans i liberals amb alguns que altres intents de modernització. Tot i l'aparent tranquil·litat burgesa, el poble no deixava de tenir una vida social molt rica al centre de la vila, on en l'actualitat situem el casc antic, on es trobaven una sèrie de locals que es convertiren en veritables centres neuràlgics de la vida social, com per exemple "El Petit Cafè" ubicat al carrer major i considerat el local de reunió més bohemí per l'època i veritable reclam per a forasters que venien a la vila. Més a dalt del carrer es trobava el local que popularment era conegut com el bar de "Cal Ninyo", lloc de xerrades i innumerables anècdotes, que posteriorment, seria un lloc molt important en el tema que m'ocupa. També, és clar, era un punt de referència a la plaça de l'antic mercat vell, actualment la Plaça de l'Ajuntament "el Núria", on els pagesos a la sortida del Sol feien la "paradeta" a prendre uns licors si era hivern per treure el fred abans d'anar al born a portar matèria primera, que era majoritàriament fruita i verdures. Evidentment no puc deixar de mencionar els dos ateneus de l'època, l'Ateneu Santboià, fundat l'any 1905 que va néixer per l'escissió de la coral La Marsellesa. L'ateneu va viure durant aquella època un dels seus moments més esplendorosos en els qual gaudí de bar, bingo, teatre, cinema on hi arribaven les pel·lícules abans que a la ciutat comtal, i una sala de billar. L'altre ateneu, el Familiar va sorgir l'any 1913 d'una altre escissió, aquest cop de l'Ateneu Santboià, i els del poble li van posar el sobrenom de l'Ateneu dels Senyors. Tots aquests locals més endavant van ser punts de trobada de la gent del poble, que quan hi havia alguna novetat de tipus social eren els principals focus de debat on es coïa tot, i també es prenién decisions i es tiraven endavant idees com la que m'ocupa.

Per aquella època també les activitats familiars eren, com he dit avanç, majoritàriament agrícoles i àdhuc començava a aparèixer l'activitat industrial que es desenvolupava en les fàbriques, també avanç esmentades, així que els joves dels anys vint estaven treballant al camp o a la fàbrica a no ser que estiguessin estudiant a les universitats d'arreu de Catalunya o de fora d'Espanya, en aquest cas, s'entén que el poder adquisitiu de la família del jove era sinó gran, almenys estable. També en aquell temps es tenia per costum que el primogènit de les famílies estables econòmicament parlant, se l'encaminés

a seguir la carrera o l'ofici familiar, que podia tenir el seu origen en l'època del besavi, de l'avi o del pare. Al segon fill se'l dirigia o intentava dirigir cap al sector eclesiàstic i els demés treballaven la terra.

Un clar exemple d'aquestes costums familiar és la família Aleu. De la família Aleu, se'n té coneixement de la seva existència a través d'escrits que es remunten fins al 1692, en que Joan Aleu un jove ferrer de professió procedent de l'Aleixar, un poblet del Baix Camp, es va casar amb una jove barcelonina que es deia Anna Vehi.

De Joan Aleu i Salvador, descendent d'aquell primer Aleu del Baix Camp, i Rosa Torres i Ros va néixer Baldiri Aleu i Torres nascut l'any 1894 a Sant Boi de Llobregat essent el primogènit de la família i el gran de sis germans, tres nois i tres noies. En Joan, en Josep i les germanes Rita, Maria i Rosa. En Baldiri va créixer com qualsevol noi d'època de Sant Boi, anant a l'escola a l'Ateneu Santboià i amb la comoditat de ser fill de família burgesa. Ja de petit es va sentir interessat pels esports, i va ingressar al club del Futbol Club Santboià fundat l'any 1908, però ben aviat se'n va cansar, ja que veia en la progressiva professionalitat d'aquell esport un factor que anava en detriment del joc, circumstància que serà analitzada i descrita més detalladament en un moment del treball, a més Baldiri ja començava a veure en l'amateurisme, paraula que prové del francès *amateur*, que significa, la persona que en l'esport no és professional, es a dir, remunerat pels seus serveis, un model a seguir. Aquest contacte amb l'esport i el concepte d'amateurisme el va marcar molt. Com he dit, els pares d'en Baldiri al ser una família burgesa, gaudia de totes les facilitats per complir les costums avanç esmentades d'enviar a estudiar a l'estranger, així que van voler ser partíceps i seguir la tradició de que el primogènit estudiés l'ofici del seu pare, veterinària. Així que després de que Baldiri acabés els estudis primaris a la vila el van enviar a estudiar a França la carrera universitària de veterinària, més exactament a Tolosa de Llenguadoc, on va estar cursant els estudis des del 1910 al 1914.

A part dels estudis de veterinària va adoptar de França l'afecció per l'esport en general, allà va practicar des d'esports més majoritaris com el futbol i l'atletisme, fins a l'hípica, el tennis o el frontó, i segons comentava ell va rebre variades ofertes per practicar els mateixos esports en club d'aquell país, però no l'hi va interessar. En aquells anys va conèixer un esport, relativament desconegut a Espanya que era el Rugby, esport que va

marcar el camí de la seva vida i que el marcarà i el guiarà amb ell fins molt lluny, molt més del que ell en aquells moments podria imaginar, a més ni s'imaginava del que gaudiria amb aquell esport.

El Rugby, com esport, tradicionalment sempre s'ha dit que va néixer el 1823 de la mà, i mai millor dit, d'un jove anglès anomenat William Webb Ellis quan en un partit, a la Universitat de Rugby School del que en aquella època anomenaven foot-ball, va agafar la pilota amb les mans i va començar a córrer cap a l'altre banda del camp. Aquest gest, que és simplement això, un gest donat pels romàntics i acceptat per tots, és només per donar un inici cronològic a un esport del que se'n remunten els inicis fins on es vulgui acceptar. Alguns diuen que a l'antiga Grècia, i d'altres a Anglaterra on hi havia un poble que es passava dies jugant per portar la pilota d'un extrem a un altre, esport que es va deixar de practicar perquè acabava amb veritables batalles entre els dos equips del mateix poble. Aquest esport, normalitzat l'any 1872 amb el primer reglament fet per la Rugby Football Union, fundada l'any anterior, s'havia anat estenent com una taca d'oli per arreu del nord d'Europa arribant a França on el conegué per aquells temps en Baldiri.

A França es començava a viure el rugby amb afecció, i els seus valors ètics i morals de joc que contenia l'esport en sí, feien furor en societats amb un nivell on l'honor i el respecte estava latent. Valor moral o fins i tot filosofia que més endavant entraré a detallar i a estudiar en profunditat gràcies a les paraules d'un dels que es considera que millor a plasmat la filosofia de joc, ja que tinc la ferma convicció de que és el pilar d'aquest esport i la característica diferenciadora respecte de les altres pràctiques esportives.

El més ampli coneixement i l'amor per aquest esport va venir donat també per un company Michel Reynard Buisserín, nascut el 17 de maig de 1885 a Arles (Bouches du Rhone) França. Michel va ser un dels millors amics de Baldiri i va tenir un paper important en els desenvolupaments de la història. Reynard va tenir el seu primer contacte amb aquest esport, el rugby, als 16 anys on va començar a jugar a l'equip de Montpellier, on vivia amb la seva família i on el seu pare era director d'un diari anomenat "Le Petit Meridional" que a finals del segle XX encara existia, tot i així era un amant de tot tipus d'esports i practicant del basquetball, football i un perfecte coneixedor de l'atletisme. Al igual que en Baldiri en Michel era un afèrrim defensor de l'esport amateur i tot el que

això representava, fins i tot va arribar a afirmar que “el professionalisme mataria l’esport”. Enginyer de professió va arribar a ser secretari del Consulat Francès a Barcelona, on la història diu que arribava molts dilluns al Consulat amb un ull de vellut o coixejant i els companys ja sabien que havia jugat el cap de setmana. Per a mi va ser un home exemplar amb el que he sabut de la seva vida, home integrat a Catalunya com el qui més es casà amb una noia d’aquí i sentia una gran estimació pel país. Prova d’això és que després d’haver lluitat a la guerra del 1914-18 va ser combatent de la Resistència 1940-43 , on mesos mes tard fou capturat i deportat al camp de concentració Buchenwald on va trobar la mort l’any 1944. Persones com aquestes compromeses amb el que fan fins la mort, son les que en vida tiren endavant amb projectes com va ser el seu també, el de l’U.E.S..

Acabada la carrera en Baldiri, a l’any 1914 es va trobar que quasi sense adonar-se’n va veure des de l’estranger com esclatava la Primera Guerra Mundial (1914-1918) i va ser enviat a Normandia a fer tasques de veterinari on va estar-hi uns anys. Al acabar la guerra, Aleu va tornar a la seva vila natal, amb una guerra passada i a la memòria de la seva retina, l’esport que l’havia marcat, el rugby i els seus valors. Durant els anys després d’arribar va oficialiar de manescal tant a Sant Boi com als pobles del voltant i també va ser nomenat jutge de pau, i com a cas extraordinari en algunes ocasions, jutge municipal suplent.

L’important tasca que va realitzar en Baldiri, va ser la de no perdre les ganes per practicar i gaudir de l’esport que l’havia encisat durant la carrera, i que contínuament havia estat parlant amb els seus amics comentant les virtuts i la bellesa de l’esport, curiosament moltes de les primeres converses i tertúlies de rugby que hi van haver a Sant Boi, i per que no dir-ho, a Espanya, van ser a “Cal Ninyo”, lloc de trobada com he dit avanç, de la gent del poble, i que era evidentment un punt de fuga de comentaris i coses noves que podien arribar al poble en aquell temps on sense noves tecnologies ni comunicacions totes les notícies arribaven de veu, i és animós pensar com en deuria anar la vila de plena d’aquest nou esport que “el de cal Aleu” portava pregonant als quatre vents. Així és que la tasca d’en Baldiri de fer gaudir a tot aquell que ho volgués del rugby, era una mica difícil, sense tenir res més que la memòria per posar-se a jugar.

Però per aquell temps és va anunciar la realització d'un partit d'exhibició entre els equips francesos de Primera Divisió Francesa: Narbone R.C. i U.S.A. Perpignan, a benefici de les víctimes de la Primera Guerra de 1914-18, al camp del R.C.E. Espanyol de Barcelona, val a dir que tot aquest fet va ser una excusa perfecte i una ajuda implacable perquè el somni del Baldiri de poder fer gaudir als seus amics de rugby en estat pur fos realitzat. Així és, que el mes de juny de 1921 tota la colla de "Cal Ninyo" i els que s'hi van voler apuntar van tenir l'oportunitat de gaudir del partit, partit del que tots van sortir del tot entusiasmats i amb ganes de jugar-hi ells també.

Va ser tanta l'acceptació per part dels seus amics que en aquell temps no van trigar a fer els primers partidets al primer lloc que trobaven que fos suficientment gran per practicar aquell esport que començava a néixer a l'Estat Espanyol. El cronista de la vila Carles Martí i Vilà comenta molt còmicament que no van trobar res millor que posar-se a practicar el rugby al jardí de l'Ateneu Santboia més d'una vegada. Amb un esperit molt propi de època, els joves santboians al veure que el "jardí" se'ls hi quedava petit van decidir formar un Club per jugar-hi i van començar a dir-ho per tot el poble buscant adeptes, i no tan sols es van limitar a la nostre vila, sinó que també ho van divulgar per la ciutat comtal i els pobles del voltant, amb l'ànim de que allà sortissin entusiastes esportistes amb ganes de competir en aquest nou esport que ells creien tan bo.

Com que tenien unes ganes boges, no van esperar molt, i com a conseqüència de la seva gran empena es va crear l'Unió Esportiva Santboiana, que segons l'acta de fundació data del dia 4 de juliol de 1921. Com s'observa l'afany d'en Baldiri va ser quasi dit i fet, l'empremta que va deixar en els seus amics aquest nou esport al nostre país, era com una bogeria que anava creant adeptes arreu d'on hi passava. La concepció que de l'esport en tenia n'Aleu va quedar palesa des de els inicis del club i s'ha anat preservant al llarg de la seva història. Aquesta "falera" d'en Aleu per l'amateurisme i els ideals que el portaren a rebutjar l'esport professional eren compartits pel seu amic Michel Reynard i van quedar plasmats al primer document on i deia "**.... els seu objecte (de l'entitat) serà la pràctica i difusió de l'esport amateur, especialment el Rugby ...**" tal i com s'observa no deixen lloc a dubte de que, més enllà del rugby està la filosofia, diguem-ho així, de l'esport amateur.

Amb la creació del club, s'havia col·locat la primera pedra per poder tirar endavant el projecte del rugby, ara ja tenien una base legal on poder sostenir-se i on passés el que

passes a partir d'ara quedaria per a la prosperitat que uns joves de la vila de Sant Boi de Llobregat encapçalats per Baldiri Aleu Torres van fundar el primer equip de rugby a Espanya. Evidentment no em puc oblidar de mencionar a aquest amics d'en Baldiri, a aquest grup de persones que van fer possible que jo avui i aquí em pugui estar referint al meu club, alguns dels partíceps, desgraciadament ja morts, són: Gustau Rión que era el tresorer als inicis, Miquel i Daniel Petit, Estrada, Josep Farrés, Enric Puig, León Piñol, Alexandre i Pere Paloma, Miquel Casas, Joan Aleu, germà del Baldiri, Josep Puig, Álvaro Santander, Ramon Almirall, Rafael Gascón i Juan Sánchez, i com no Michel Reynard que feia les funcions de secretari del club, i enviat a les reunions amb representants donat el seu alt grau coneixement d'idiomes i la seva correcció.

PRIMER CAMP

EL CAMP DEL RIU

Els inicis de la unió no van ser pas fàcils, però perquè tot pogués tirar endavant era imprescindible tenir un camp. La importància de tenir un terreny de joc on poder practicar l'esport que estava entusiasmant a tothom era tan gran que, en Baldiri i la colla es van posar a buscar terreny a prop de la vila i que a poder ser no fos dur, ja que l'esport en qüestió necessitava que el terra fos tou a fi i efecte de que les caigudes no representessin un perill per la integritat física dels jugadors

Després de dures negociacions i de treball per buscar un camp, en Baldiri va poder arrendar o llogar per 20 pessetes anuals cada mil metres quadrats, com diu l'acta del club el dia 30 de setembre de 1921, uns terrenys situats a la vora del riu Llobregat entre el pont del tren, únic d'entrada a Sant Boi i molt característic ja que era coneguts per tots els del poble per la seva perillositat i el pont dels carros, utilitzat pels pagesos per a poder accedir als camps que ocupaven l'extensió de terra que hi havia a l'època. Aquest camp situat al terme municipal de Sant Joan Despí era un canyar, evidentment, al estar situat a prop del riu però no tenia res de pla ni de practicable, així que amb l'inestimable col·laboració dels jugadors, els pocs socis i els amics, familiars i coneguts dels "sportmans" es va deixar el camp amb un estat que almenys deixava practicar l'esport. Entre ells van tenir una gran importància els bous de cal Dimoni ja que van arrabassar el camp i aplanar posteriorment el terrenys que al ser de sauló i terra flonja vora el riu, fou ideal pel que es volia .

Un cop aconseguit un espai més o menys pla i no molt dur era també necessari uns vestidors, i així és que el dia 30 d'octubre d'aquell mateix any s'acordava la construcció d'uns, els quals van ser improvisats amb una barraca de canyes amb un dipòsit d'aigua d'obra feta que una bomba de mà que proveïa "el sis hores" Valls, simpatitzant i soci

posteriorment del club, que va ser el que s'encarregà d'omplir el dipòsit i fer les obres de jardiner del nou camp així com les de marcar les línies i tenir cura de la gespa.

Tot i l'ineestimable ajuda dels ja esmentats bous de cal Dimoni cal també anomenar l'ajuda que va fer el Bulldozer de l'empresa que va construir el nou pont del riu, Bulldozer que comentaven els jugadors que quan estava en funcionament, entre ells, no podien parlar durant l'entrenament al camp del riu.

També es va contar a part del Bulldozer i dels animals de cal Dimoni amb el tractor del sindicat Agrícola de Sant Boi, que com deia el president quan passava el tractor de nit pel camp semblava un paisatge lunar donat que el tractor l'il·luminava de manera peculiar, tractor que per cert era conduït per Joan Massoni, actiu soci del club des del principi, i primer jugador de la única tradició familiar de jugadors que de generació en generació ha arribat fins als nostres dies.

Tots els esmentats ja fossin jugadors, o directius eren socis i sabien de la dificultat d'aguantar un club econòmicament, i és així que de la quota de soci normal de 1 pesseta al més, els jugadors pagaven 2 pessetes per si es feien mal, que això, era el pa de cada dia en un esport, en aquella època tan poc organitzat arbitralment. Val a dir que alguns socis o bé per l'amor al club, o bé perquè la seva economia els ho permetia també pagaven la doble quota per ajudar al club.

Tenint tot el camp condicionat, el terreny amb gespa marcada, els vestuaris i uns pals una mica diferents dels de avui en dia, segons explicava una carta enviada pel club a un simpatitzant de Barcelona que volia condicionar un camp i va demanar informació, els pals eren de 3.50 metres de llarg i altres dos de 5 metres cada un, només faltava la inauguració i aquesta es va fer el dia 6 d'octubre de l'any 1921, amb un partit oficial contra el Club Natació Athletic, club en el que com en unes línies més endavant es veurà va tenir una certa importància amb el camp del riu.

Aquest club, fundat per l'expansió i el gaudir de l'atletisme i la natació va ser durant els inicis del rugby i de la nostra entitat, un gran aliat i gran centre neuràlgic a part de la U.E.S a Espanya d'aficionats al rugby. La importància d'aquest club amb la unió en relació al primer camp va començar quan al setembre del 1921 quan encara el camp no estava acabat del tot, els dos clubs van firmar un conveni, el primer del club, amb el

objectiu de “ *realizar la implantación del “foot-ball rugby” en nuestro país y fomentar la formación de equipos que a él se le dediquen* ” , en el qual es feia referència a que els dos clubs mancomunarien esforços per els terrenys teòrics i pràctics sobre l’esport. Al ser arrendatari la U.E.S li cedia la meitat dels beneficis, costos i responsabilitats de millora del camp al C.N. Atlètic, també es feia referència, i a mi em sembla molt curiós, que

“en favor de establecer más su colaboración, y siempre que las circunstancias lo aconsejen en partidos a terceros se facilitarán mutuamente sus jugadores” és a dir, els dos equips tot i deixar ben expressat al conveni que eren entitats totalment separades i autònomes, es podien intercanviar jugadors en partits a tercers, aquest document va quedar signat pels dos presidents, en Baldiri i el que era en aquell moment del “Nata” com se’l coneixia i coneix actualment la gent de l’esport n’Enric Masses.

Tot i això la inauguració del primer partit contra el C.N. Atlètic no va deixar de tenir el seu tret còmic de l’època al estar presidit per un arbre que no es va poder treure fins un temps més endavant.

Aquest camp era estimat per tots, i l’esperit que tenien els jugadors per l’esport nou era tal que encara que la majoria dels jugadors s’entrenaven al acabar les feines de cadascú cap al capvespre, però hi havia alguns d’ells, tres o quatre, que ho feien de bon mati avanç d’anar a treballar ja que eren xofers de camions i treballaven fins a la nit. A part de ser estimat, el camp tenia les seves peculiaritats, una d’elles i la que més ens ha arribat era la que, els jugadors havien de posar taulons de fusta de 4 metres cadascun formant una passarel·la perquè els aficionats pugessin anar als partits, aficionats que no es fiaven del pont del tren perquè era perillós i tenia mala fama en quan a accidents. Val a dir també que amb la passarel·la van tenir problemes molt cops degut a si el cabal del riu baixava ple o no, així es que havent perdut molts cops les fustes van acabar per lligar-les amb cadenes de metall a fi de fer-les mes consistentes.

S’havia aconseguit un camp, però com es evident no havia sorgit del no res. A l’historia res passa perquè sí, o tot el que passa queda explicat per un precedent anterior, i en cas del primer camp, i de la fundació de la Santboiana passa el mateix.

Tot comença quan n'Aleu torna de França d'estar a Normandia fent serveis humanitaris i havent acabat els estudis de veterinària, quan com tothom sap va entusiasmar als seus companys contertulians de Cal Ninyo per formar un club de rugby. Encara sense camp ni pràcticament pilota, encara que les pilotes que s'usaven no tenien quasi diferència a les de futbol, els joves santboians van moure's i amb un entusiasme molt propi de l'època va quedar formada la "Unió Sportiva Samboiana de Foot-ball Rugby". Aquest moment de fundació del club, la veritat sigui dita, no està molt clar, ja que no es té un coneixement de la data exacte de quan es funda, ja que existeix correspondència rebuda, la més antiga datada del 12 de maig de 1921, on Michel Reynard encara desconegut per Baldiri li envia una carta des de la Energia Elèctrica de Catalunya, empresa on ell treballa gràcies als seus estudis d'enginyeria, fent-li saber que ell és un jugador experimentat que a jugat a molts equips de França que actualment resideix a Barcelona i que s'ha assabentat de que ha format un club de rugby, invitant al senyor Aleu a presenciar el partit que es disputaria, el diumenge següent a la carta enviada per Reynard, al camp del R.D. Espanyol on s'enfrontarien el Perpignan i el Narbonne. Tot això ens ve a dir que l'història explicada des de sempre que el club va queda constituït a arrel de que els companys d'en Baldiri van anar a veure el partit avanç esmentat i després entusiasmats van formar el club, es falsa o si més no, no es exacte a la realitat, i es que tenint les cartes a la ma l'únic que he aconseguit investigar es que l'unió va ser formada avanç d'aquest 12 de maig.

Val a dir però, que en 84 anys d'història que té el club, que es tingui un marge d'error d'un parell de mesos en el més i data de fundació " no oficial " exacte del club, no fa falses del tot les informacions que daten els Estatuts del Club presentats al Govern Civil de Barcelona en data 12 de juny de 1921 i els constituents de l'acta fundacional datada el 4 de juliol de 1921, on es fa la primera acta del club quedant constituïda la primera Junta Directiva del club amb els següent ordre:

President:	Baldiri Aleu
Secretari-comptador:	Antoni Garrigosa
Tresorer:	Gustavo Rion
Delegat de Rugby:	Miquel Petit
Delegat d'Atletisme:	Aguistí Pereña

Explicat aquest petit conflicte entre les dates de fundació i perquè quedi explicat l'encontre entre Reynard i Baldiri crec que es important esmenar el retall que Baldiri va enviar, no se sap massa be la data, crec que al voltants de març del mateix any al diari esportiu El Mundo Universal en el qual li adjuntava un escrit sobre el rubgy, explicant què era a grans termes el rugby i dient que havia format un club a Sant Boi i que la gent s'animes, a més li demanava al diari que fes el favor i l'ajut de publicar l'escrit adjuntat, en que explicava tota l'història, per difondre la practica del rugby.

Aquest escrit la veritat es que va ser molt encertat ja que es conserven correspondències, com per exemple una de la Federació Catalana d'Atletisme en la qual felicita al Sr. Baldiri per la seva encertada decisió i desitjant-li molta sort amb el projecte, o com la dels joves amics de la farmàcia nº 424 del carrer de les Corts de Barcelona que envien a Baldiri una carta demanant-li informació sobre els entrenament que faran a la vila, els partits que jugaran i que volen venir a visitar la vila tot demanant informació de com arribar. Una altre carta també del avanç esmentat club d'atletisme i natació en el qual meravellats i entusiasmats per l'idea demanaven una entrevista *“en el sitio, dia y hora que Vd. Fijase para tratar en lineas generales de la gran obra deportiva que ha iniciado públicamente el Club de su digna dirección”*, en aquest fragment es pot observar l'interès que representava un esport que depèn de quins sector tenia un gran estatus.

Era un moment d'expansió del rugby, tot el poble n'anava ple i la ciutat comtal començava a impulsar-se també amb la formació d'equips com el C.N. Athlètic, gran company d'interessos i projectes del club, el C.E. Catalunya, o C.N. Barcelona. Així es que anaven sorgint clubs, però el precari estat del rugby es feia latent, com el fet que només hi havia un camp reglamentari de rugby a Espanya i era el de la nostra entitat, per tant els altres club anaven molt lents en quan a millores dels jugadors i en quan a adquirir jugadors en sí. Això va fer que amb l'entusiasme reunit en la construcció del camp, i les millores tècniques que va tenir l'equip gràcies a Michel Reynard, gran coneixedor del rugby de nivell a França, quedés mermat l'ànim per la falta d'equips amb qui enfrontar-se, tan és així que en Baldiri va arribar a enviar al novembre un seguit de cartes a varis equips de Barcelona, tinguessin en els seus clubs seccions de rugby o no, demanant partits per enfrontar-se ja que els jugadors estaven defallint en ganes i els socis, pagadors d'una quota, no estaven gaudint de partits que amortitzessin les seves pessetes.

Per sort els mesos van anar passant a bé, els mitjans de comunicació existents a l'època anaven interessant-se pel nou esport que havia sorgit a la nostra vila, fins i tot el diari La Vida Deportiva va arribar a demanar a Baldiri que si tenia alguns coneixements de periodisme podria entrar a formar part del seu equip i així donar informació de tot el que passés referent a la Unió i del rugby en sí, però Baldiri va declinar la proposta oferint a un amic seu que havia acabat la carrera de periodisme. També els altres clubs es van anar espavilant amb l'entrada del nou any, així és que es van anar organitzant partits amistosos sempre que es podia amb els diferents equips, com per exemple el disputat amb el C.N. Barcelona en el que el club barceloní va avisar per carta a la santboiana de que ja ha format secció de rugby i que volien disputar partits com més aviat possible, clar esta que l'oferta va ser agraïda per tots.

Crec de reconeixement comentar el bon contacte i esperit que el F.C. Santboia fundat l'any 1908 tenia amb la U.E.S, ja que des de els inicis havien mantingut una cordial amistat, rebent tota mena de cartes per felicitar tot el que a poc a poc anaven aconseguint ambdós clubs, com ho van fer amb el primer que va aconseguir oficialment la U.E.S., aquest va ser el primer torneig oficial a Espanya: la copa "Real Societat de Carreres de Cavalls" disputat el 30 d'abril del 1922 . Aquesta competició es va jugar en forma de torneig quadrangular disputada entre els quatre equips més importants en aquell moment: el C.E. Catalunya, el C.N. Barcelona, el C.N. Atlètic i la U.E. Santboiana, que va jugar el partit de la final als terrenys centrals de l'antic hipòdrom de Barcelona situat a l'actual Zona Franca de la mateixa ciutat contra el C.N. Barcelona el dia 2 de maig, guanyant el partit per 3 a 0, amb un assaig no transformat obtingut per Dubois. Els artificiosos d'aquella primera final aconseguida de tota l'història del club van ser: E. Roig, P. Paloma, M. Villar, Lleó Piñol, R. Artigas, A. Sanromà, A. Garrigosa, A. Pereña, J. Farrés, M. Reynard, M. Petit, P. Costa, Dubois, L. Vinson, B. Aleu com a capità, R. Puig i R. Valls. El mateix compte Güell, amb un pes evident a aquella època va donar el trofeu de campió. Com a anècdota graciosa em veig obligat a comentar les cares de d'esperpent dels present quan a falta de vestuaris es van dutxar amb un cubell i essent l'aigua d'un pou pròxim i amb el conseqüent canvi de roba a les graderies del mateix estadi.

Encara que soni estrany, ja que ara la puntuació es de 5 punts per assaig i 2 per transformació, en aquella època tot era diferent i val a dir que ens a portat a tenir el que tenim ara, malgrat això a l'època els assajos tenien una puntuació de 3 punts i 2 punts per

transformar el xut a pals, que per l'equipació que portaven i més referentment a les botes que casi eren de fusta, i la pilota molt irregular segurament era molt complicat. Històricament als inicis del rugby anglès els punts no es feien plantant la pilota a la zona d'assaig, plantar la pilota a la zona d'assaig només et donava l'opció a poder fer el xut entre els pals per això aconseguir un "goal" i puntuar al marcador.

El moviment que va ocasionar la primera competició guanyada per la Santboiana va fer que s'accelerés per al setembre d'aquell mateix any la fundació Federació Catalana de

Rugby que en la disputa de la Copa encara no s'havia creat. Dic això arran del que em sembla una anècdota molt graciosa i per altre banda, que mostra molt bé com deuriem ser els partits de l'època, en el que el C.N. Barcelona, essent la F.C.R ja estatutada i confeccionada va enviar un document renegant del comportament dels jugadors de la Santboiana i en quan a l'àrbitre, en el que la Federació va contestar que tot i sent coneixedora del que va passar (no s'especifica oficialment al document quins varen ser els esdeveniment ocorreguts) la Federació no podia actuar ja que el partit quedava fora del marc d'acció ja que havia succeït avanç de la seva fundació, així es clar, potser va començar la primera rivalitat entre clubs, qui sap.

La Federació Catalana va quedar formada a voltants de setembre de 1922, disputant el seu primer partit oficial contra el Tolouse Lalande Olimpique al camp de l'Hipòdrom de Can Tunis, perdent pel resultat de 9 a 0. Va tenir com a primer president Baldiri Aleu que veurà com en els mesos següents, o com a molt trigar, anys següents es van formar diferents equips al voltant de la ciutat comtal que si be no eren clubs fundats per a la difusió del rugby com a secció principal, si que eren la majoria clubs els quals havien creat seccions d'aquest gran esport, i aquests clubs eren a més a més de la U.E. Santboiana, el C.N. Barcelona, el C.E. Catalunya, el C.N. Atlètic, el R.C.D. Espanyol, el C.A.D.C.I., el U.E. Sants, el U.E. Sant Andreu i Hel·lènic, afegint-se en anys successius els més clàssics F.C. Barcelona o C.N. Montjuich.

Tota aquesta efervescència del rugby fa que el mateix Baldiri es pari a pensar en el veritable sentit del rugby, perquè aquest esport, no s'ha d'oblidar és un dels mes complets que han existit mai per a l'home o la dona mes recentment, però també te a darrera una gran filosofia.

Com be explica l'argenti Carlos Villegas, fent un salt històric fins als nostres dies però que ja era existent en aquells temps, considerat un dels que millors que ha sabut plasmar la filosofia del rugby amateur ens diu primer de tot, que el rugby “ *es un medio i no un fin*” un mitja per a la educació, un mitja per a la relacionar, un mitjà per a divertir.

Deixant de banda l'aspecte purament esportiu, el rugby es un mitja d'aquestes tres coses. S'ha dit i amb raó que un esport serveix per a l'educació que deixa a aquell que el practica, i el rugby ho fa, perquè les característiques pròpies del joc són principalment l'adversitat, i ensenyen a qui ho practica, ben orientat i entrenat a vèncer aquesta adversitat, ja sigui al camp o a la vida. També ens educa en quan al joc en equip, a pocs esports es valora més el conjunt que la individualitat, per això amb el rugby un mateix aprèn a viure en funció dels demés, a sentir el plaer en donar i no en rebre i a sacrificar-se un mateix, encara que hi hagi risc físic, per l'interès i el benefici de l'equip. Ens educa sobretot a diferència d'altres a una cosa que en altres esport no s'hi para atenció, i és que no es pot concebre el joc de rugby sense adversaris, i d'aquesta manera sorgeix el respecte per al contrari ja que sense ell no podríem gaudir, els qui practiquem aquest esport, d'ell mateix.

Un altre mostra de respecte al contrari, es el que es coneix al rugby per **tercer temps**, el tercer temps es una costum molt arrelada que ve des de els inicis dels joves universitaris, que depenent de les possibilitat del club pot ser una beguda, un aperitiu o fins i tot un dinar compartit amb l'adversari i l'àrbitre. El tercer temps serveix per suavitzar possibles tibantors sorgides al llarg del partit amb el contrari i per fer fort els llaços d'amistats amb els jugadors contraris, que al cap i a la fi són com cada un del equip propi, amants del rugby, a més fent amistats que molt cops duraran al llarg de la vida del rugbista.

Tot això i la diversió que pot tenir el practicar aquest esport crec que es el que va encisar a tots els jugadors de l'època que començaven a veure amb els rugby un mitjà per fer palesos els valors, valors que en aquella època en que el materialisme o l'individualisme no eren latents com ara, l'honor i la correcció suraven per damunt de tot.

Un periodista del diari anglès PUNCH va definir a l'any 1850 l'esportista com “*aquel que, no solamente ha vigorizado sus músculos y desarrollado su resistencia, por medio de la practica de algún deporte, si no que, con esta práctica, ha aprendido a reprimir la*

cólera, a ser tolerante con los compañeros, a no aprovecharse vilmente de una ventaja, a sentir íntimamente como un deshonor la simple sospecha de una trampa y a soportar con la cabeza alta y con alegría el desencanto de un revés” i crec que si algú coneix el rugby, veurà en ell reflexat el que el periodista diu, i pensarà com vaig pensar jo quan ho vaig llegir, que aquest periodista quan estava definint a un esportista, estava definint a un jugador de rugby.

Tot això es el que encaixava en l'època i el que va fer que el rugby tingues una expansió tan arrelada a Sant Boi i a Catalunya en general, i que l'amateurisme s'estengués, ja que com bé va dir un cop en Baldiri, afèrrim defensor de l'amateurisme sense tenir res en contra el professionalisme, era una evidència que potser molta gent hauria de adonar-se'n de que un esportista es aquell que fa l'esport pel simple plaer de fer-lo.

Amb la Federació Catalana constituïda ja començava ha haver-hi un mecanisme de difusió del rugby en quan a jugadors ja que formada una lliga on els equips poguessin disputar, els jugadors s'entrenaven amb mes ganes i il·lusió, i sorgien mes aficionats, i sortien mes burgesos que volien invertir, i alhora els diaris donaven mes publicitat, i això tornava a crear mes adeptes, i era un peix que es mossegava la cua, però per a be, ja que així el rugby creixia i es feia gran.

Per aquells temps els catalans de Madrid i el mateixos castellans ja tenien en ment de formar una federació que englobes a tot l'estat espanyol. En previsió de la formació d'una lliga els que dirigien des de el carrer d'Alcala de Madrid van demanar als bons jugadors i coneixedors del reglament del rugby del nostre club, com per exemple en Josep Coll o el mateix Baldiri per a fer d'àrbitres dels partits de la lliga si estaven disponibles, evidentment no serien amateurs com els jugadors, però el que pagaven era quasi simbòlic. Així es que el 21 de novembre del segon any de vida del rugby a espanya eren nomenats els arbitres que formarien part en les competicions estatals, i entre ells hi havien tres catalans, els avanç nomenats i Antoni Garrigosa.

Aquell mateix any i amb data de 29 de novembre de 1922 la F.E.R. enviava un document per la futura formació del primer Campeonato de España de Rugby, amb un torneig de dos voltes, i contant amb els equips C.N.Barcelona, C.N.Atletic, Rugby Club San Andres, Cataluña Athletic Club i l'Unió Esportiva Santboiana, on al equip guanyador se li atribuïen

tres punts pel partit, al perdedor un punt i si empataven sumaven cadascun dos punts. En cas de no presentar-se “*el adversario sumará ZERO PUNTO*”.

Comença l'any 23 del segle passat, amb unes federacions catalana i espanyola, i amb una única lliga. La lliga existent en aquella època era la copa catalana, i era dirigida per la pròpia federació, però a diferència de la catalana la federació espanyola existia però no tenia una lliga al seu càrrec, això sí, quan passava algun incident entre els jugadors i amb l'àrbitre o amb els altres equips, la federació espanyola era qui cridava l'atenció a la catalana i la catalana al club, com per exemple una carta rebuda al club al gener del mateix any, en que s'avisava de que en les pròximes sancions el club implicat podria ser sancionat econòmicament.

Al club el temps no passava envà i l'economia era el punt més negre que podia entorpir la practica del rugby, perquè sense diners el club no podia tirar endavant, així que van contractar amb el publicitari Conrad Turrom per cedir-li els drets de publicitat al voltant de tot el camp del costat del riu. Per sort encara que els diners no fossin presents en abundància, la Santboiana sempre tenia equips disposats a mesurar les seves forces contra ell, i els partits amistosos eren constants i fins i tot es van atrevir a formar copes, com la Copa de Plata que va ser jugada per el C.N. Barcelona i la Santboiana, sorgint campió d'aquesta copa aquest últim, encara que més que una copa, era un excusa per fer partits, perquè al cap i a la fi, era el més important. Un altre partit que va tenir més ressò en aquella època i que ara consta com a data curiosa es el primer partit internacional jugat entre un equip espanyol i un d'estranger, el qual va enfrontar la nostra entitat contra el Toulouse Lalande Olympique, equip en que Baldiri va jugar en la seva època de estudiant de veterinària a aquella ciutat. També es troben mostres d'internacionalitat amb partits jugats amb els joves anglesos dels “acorazados”, vaixells que transportaven a homes d'arreu que fins i tot tenien equips per jugar als llocs on paraven.

Aquella primera temporada del Campionat de Catalunya va ser guanyat per la U.E.S. amb bastant facilitat donada la pràctica que ja tenien les jugadors de la vila enfront als altres equips que pràcticament amb aquella temporada havien estat aprenent, i que encara els equips no contaven amb jugadors estrangers, francesos habitualment, que ja tenien molta experiència en aquest esport. Això sí, a Sant Boi n'hi havia un, Michel Reynard, el qual va ser nomenat subjectivament un dels jugadors més destacats del campionat pel

columnista de rugby de La Vanguardia de l'època. Evidentment en Reynard no va faltar a la primera convocatòria de la selecció catalana on a part d'ell hi constaven 8 jugadors santboians més.

Acabada la primera lliga i havent perdut la segona Copa de Carrera de Cavalls enfront el Sant Andreu, el mateix Reynard animava als seus companys amb una carta a que fessin el primer entrenament de l'any. Segons la carta, l'entrenament començava el dia 2 de

setembre amb la presència per entrenar als delanters del senyor Grenié, i es que d'entrenador oficial no en consta cap fins molt endavant, i el que un amic francès d'en Michel acudís a entrenar-los era un signe més dels avenços que el club feia i que els altres no feien. Amb els entrenaments pertinents fets, a l'octubre comença una lliga catalana que serà mes igualada, ja que els altres equips aniran reforçant amb l'ajut de jugadors i tècnic forànis que faran que la competició sigui més vistosa i agradi mes als aficionats.

Per la difusió de l'esport i de la federació a terres gironines, al novembre es va organitzar un partit amistós entre la Selecció Catalana i l'U.E.S en que va sortir victoriós l'equip de Sant Boi. Això no hagués tingut mes transcendència de no haver sigut que, pels motius que fossin; els de desestabilitzar el club o d'enemistar als pilars de l'equip, la F.C.R va ocasionar tot un debat social i d'interessos. El problema residia en que els costos de transport del partit jugat amb la Selecció Catalana a Girona corrien a càrrec, com és normal, de la F.C.R., havent-ho pactat prèviament amb Michel Reynard, l'home que s'encarregava de les gestions d'aquest tipus al club. Els jugadors havien de viatjar amb bitllets de 3r classe. Per un problema no especificat a l'acta, però si justificat per Reynard l'equip va haver de viatjar amb uns bitllets de 2na classe, mes cars que els anteriorment pactats, al no poder agafar l'avanç esmentat tren de 3ra classe. De tal manera que la F.C.R volent cobrar la diferencia en cost que no estava pactada va fer força perquè el delegat de la federació en aquell temps, Baldiri Aleu company i amic de Reynard, pressionés al club i al mateix Reynard de que paguessin o serien sancionats greument, posant amb un gran compromís a Aleu.

El cas es que tots els diaris de l'època n'anaven plens i lamentaven l'espectacle que la Federació estava oferint, tractant-se d'una quantitat irrisòria, i més d'un periodista es va atrevir a posar sobre la taula el possible rerafons que avanç he anomenat, fins i tot la

pressió va fer que l'honrat i educat francès del club digues que si feia falta i tan important era la diferencia ell mateix de la seva butxaca donaria l'import. Evidentment el que sortís l'afer a la premsa va fer que la Federació es tirés enrera en el cas, i si era la intenció fracturar el club no van aconseguir-ho. Malgrat això l'equip va tornar a fer un partit per promocionar aquest esport a terres gironines contra un equip francès al més següent, aquest cop, el cost del viatge va corre a càrrec de l'Unió.

Els següents van servir perquè la lliga es fes mes forta. Els jugadors anaven perfeccionant i els partits ja no eren tan avorrits com el principi, en que la tècnica del rugby era casi nul·la i on la majoria eren aprenents i feien que els partits no tinguessin cap continuïtat i primes la llei del mes fort i el mes ràpid. En els anys següent la Santboiana seguia essent l'equip amb més nivell tècnic però els altres s'havien anat perfeccionant i ja perdien molts mes partits.

Amb l'encara fresca imposició de la dictadura de Primo de Rivera i la centralització de tot l'estat, la Federació Catalana va perdre privilegis que tenia, i la F.E.R va anar agafant més adeptes a Espanya com la creació que es va fer al 1923 de la Federació Castellana de Rugby, que bàsicament concentrava equips a la capital de l'estat, però que curiosament eren formats gràcies al servei militar que alguns catalans feien per aquelles terres, cosa que va fer que proliferés l'esport. L'aspecte militar a vida del rugby, algunes vegades va ser de profit com per exemple aquest cas de l'intercanvi de joves rugbistes, però la majoria de vegades va perjudicar-lo al dia, ja que molts partits hi havia baixes de jugadors que eren de menester per l'exercit i els equips havien de jugar amb jugadors menys, perquè normalment no eren tants com per tenir reserves i consegüentment perdre el partit per la inferioritat numèrica.

Un exemple més de la centralització, però que en cap cas va ser dolent pel rugby, va ser la creació de la primera lliga estatal a Espanya l'any 1925 anomenada "Campeonato de Espanya Sènior de Primera Categoria". Amb això s'aconseguia poder comparar nivells respecte els equips de la resta d'Espanya, i millorar al mateix temps en quant a ritme de partits i a competitivitat. Malgrat el bon esperit de l'època sigui pels motius que fos, van sorgir els primers conflictes entre la F.E.R i la F.C.R. Durant la temporada 1925/26 va sorgir el primer i mes gros fins aquell moment, que va ser produït per una mala gestió, deliberada o no, de la federació estatal quan al designar com a arbitres per a la final del

campionat a Antoni Garrigosa, jugador del club, i Josep Oller, ho van fer per mitjans incorrectes, tenint ells el coneixement de la seva incorrecció. El cas es que els arbitres catalans depenien del Comitè d'àrbitres per ser designats a qualsevol partit, i aquest comitè depenia de la Federació catalana, així es que si la F.E.R volia que un àrbitre català dirigís un partit s'havia de dirigir a la F.C.R i ella ja seguiria els procediments legals perquè aquesta invitació arribés al col·legiat. Doncs aquest no va ser el procediment que va seguir dita federació, ja que el que va fer va ser enviar una carta directament al col·legiat santboià i al altre col·legiat ni se'l va avisar per carta sinó verbalment. Donat el caràcter de l'avís els dos arbitres van estar d'acord en fer cas omís a les peticions informals per part de la F.E.R, ja que ells es devien al seu Col·legi i Òrgan Superior, i aquest era el que els havia d'avisar si tenien un partit a dirigir. Havent passat aquest cas, i amb la Federació Catalana assabentada de tot, no van decidir donar-li més importància i portar més enllà el que havia pogut ser una equivocació, però la Federació Estatal al haver tingut el partit de final de copa sense àrbitre i havent passat el ridícul passat per la nefasta organització, va demanar contes a la F.C.R., i aquí resideix el problema, que si hom fa un incorrecció a algú altre però aquest altre no es queixa i no li dona importància, tothom content, però si per més inri hom demana explicacions, l'altre te dret a queixar-se. I això es el que va fer la F.C.R. argumentant molt intel·ligentment que si per sol·licitar uns àrbitres catalans es va referir als mateixos arbitres, com s'entenia que l'error hagués sigut malintencionat si a l'hora de demanar responsabilitats sobre el cas, les responsabilitats les fessin saber a la F.C.R., volent dir que sabent que els arbitres depenien de la F.C.R. no van voler, per les raons que fossin, contactar amb la federació.

Aquest fet va ser un punt d'inflexió en la relació que tenien les federacions que serà augmentat amb els fets ocorreguts amb la F.I.R.A.

Degut aquest fet els equips catalans van deixar de disputar la lliga establerta aquella mateixa temporada 1925/26 aconseguida pel F.C.Barcelona, el qual durant aquell any i els pròxims va gaudir d'un gran nivell, i gràcies a la disgregació dels equips catalans la competició es va dissoldre.

Malgrat això l'activitat al club i a la vila seguia essent frenètica esportivament parlant, i el companyerisme entre els dos esports reis a Sant Boi també, tant es així que consta en una carta del dia 7 de setembre que la Unió demanava el terreny de joc al Santboià per

poder entrenar un parell de dies, el club hi quedava encantat, això sí, amb dos condicions, que tots els desperfectes que ocasionessin a les instal·lacions correrien a càrrec del club rugbista, quina idea tindrien sobre els rugbistes, i que es disputessin dos partits entre els dos clubs de diferents esports, un partit a rugby i l'altre a futbol, evident l'U.E.S va acceptar tan grates condicions. Però si a les nostres terres hi havia una gran activitat esportiva, ja a altres terres com les valencianes començaven a jugar a l'esport que m'ocupa, gràcies clar als jugadors catalans que havien visitat aquelles contrades i havien fet que els nadius s'afecionessin al rugby, creant al seu temps equips nous i aquests només fundar-se enviaven cartes al club per poder jugar amb la Santboiana.

El nivell de joc havia canviat, i el joc en si necessitava més fidelitat en quan a normes, i la Federació Espanyola de Rugby treu un altre reglament i uns altres estatuts nous, on hi consta per exemple que només poden participar 3 jugadors estrangers per equip, o que cada club haurà de pagar al mes a partir d'aquell moment 5 pessetes de quota per ser federats o que als partits el club visitant ha de portar una pilota per si l'equip local no en disposa, i es que la descoordinació de reglament feia necessari una unificació de normes i regles de joc, ja que els arbitres tenien constantment problemes als partits per reclamacions.

La Selecció Espanyola també va tenir el seu moment important històricament parlant quan el 1927 va estrenar-se amb un partit oficial contra la poderosa selecció francesa encaixant un 66-0 amb la participació de Elies, Garrigosa, Bisbal i Massoni.

Aquests quatre jugadors val a dir que han sigut molt importants per explicar una mica l'història viva del club, tots ells per el seu bon joc, alguns altres per el seu carisma i institucionalitat dins i fora del camp durant dècades o altres per ser els primer de generacions que encara son practicants.

N'Antoni Garrigosa per exemple va ser el primer tresorer del club i va porta l'economia durant els inicis, també com he pogut tenir l'oportunitat de contemplar es l'autor de les recopilacions de retalls de diari referents al mon del rugby i de la Santboiana dels anys 1922, 1923, 1924 i 1925 amb un valor incalculable per al club, i per al rugby en general, i fins i tot amb revistes completes com la Rugby de 1923, revista oficial de la Federació Francesa de Rugby.

En Joan Massoni també té importància al club per un fet curiós que ja he dit avanç, però que no deixa de ser un honor per al club, i és que la família Massoni es la única a Espanya que a aportat jugadors del més alt nivell en totes les generacions que a tingut, i casi ha estat jugant ininterrompudament un Massoni a l'Unió Esportiva Santboiana des de la seva fundació. Començant per l'avanç esmentat Joan, passant pel seu fill Andreu Massoni, el seu net Hector Massoni i més recentment Pol Massoni, amic i company meu d'equip l'any passat i al que se li augura un futur molt pròsper en el rugby estatal.

L'últim en Vicent Bisbal, qui té una mica de memòria de club sap que aquest nom es tota una institució del rugby dels inicis que me molestat en documentar. Vicente Bisbal Climent va néixer el 13 d'agost de 1903 a Llombai província de València però quan tenia quinze any la seva família va venir a Sant Boi. Creat el club un dels primers en jugar van ser ell i el seu germà Joan que ho van començar a fer al segon equip. De jove va començar a jugar d'ala, com la majoria de gent que comença, mes tard va fer-ho de centre però on va tenir mes repercussió va ser de tercera línia. Va ser uns dels millor que a tingut el club on va jugar al primer equip fins als 50 anys, aconseguint l'internacionalitat espanyola i catalana per últim cop als 48 anys i va ser considerat a l'any 1945 com el jugador en actiu mes gran i l'únic que continuava des de els inicis del rugby. Com la majoria de jugadors de l'època va fer totes les funcions directives del club, essent president durant molt anys. Ell també va ser qui va impulsar la modalitat de Rugby infantil, que era un rugby a 7 per a nens de les escoles de la vila que per aplacar s'havia de treure un mocador vermell de la cintura, mantenint una estreta relació amb les escoles de la vila perquè creia que aquell era el futur de l'entitat. Fora del club també va ser tota un institució, essent seleccionador regional tant en categories juvenils com a sènior i arribant a ser seleccionador Nacional absolut, per tots aquests mèrits esportius se li va atorgar la medalla d'or al mèrit esportiu. Al deixar el món esportiu actiu i malgrat la seva salut acudia als partits a l'antic banc de davant del bar a comentar amb els antics jugadors el partit, arribant a nomenar-los com la càtedra del rugby. Bisbal va morir el 15 de desembre de 1981, i amb ell per sobre de tot se'n va anar un home que estimava el rugby i que va donar la vida per la seva difusió, que aquestes línies serveixin de petit homenatge tan a ells com tots els que no han passat a l'història per fer grans obres però que han donat la major part de la seva vida pel club i pel rugby.

Amb la lliga estatal congelada l'activitat esportiva a Catalunya no va cessar, i els campionats següents van seguir disputant-se amb normalitat. Aquells anys el club estava en un bon moment però qui dominava el panorama era el F.C.Barcelona que amb els partits disputats a Les Corts era difícil de vèncer. El camp de Les Corts aquell any 1929 també va tenir una gran importància ja que allà s'hi va disputar el partit que va enfrontar la Selecció Catalana amb la Francesa acabant el marcador amb un 24-17 per a França,

però segons les paraules del secretari de la Federació Catalana de l'època el Sr. Baltasar, va ser la millor actuació que ningú havia vist fins a llavors, val a dir que Espanya va encaixar un poc temps enrera un 66-0. Però el més important va ser que es va aconseguir el numero de públic més nombrós en l'època, record que va durar molt anys, ni mes ni menys que 15.000 espectadors van contemplar el partit de la selecció, una xifra que fins i tot avui en dia al segle XXI ens fa difícil imaginar ja que ni els nostres encontres de la lliga es fa aquesta entrada. L'entrada que va registrar el camp s'entén degut al moment històric, en que el nacionalisme català estava en un bon moment en l'àmbit popular ja que gaudia de l'Estatut, però no tan favorable políticament parlant a la resta d'Espanya, cosa que va fer que s'acudís massivament al camp a veure el partit.

Com a detall curiós de l'època comento que aquell any el club va fer un esforç molt gran, i va canviar l'equipació per jugar, passant a tenir la mítica samarreta amb un triangle en punxa des de les espatlles fins a la boca de l'estómac de color blau fort. El canvi d'equipació era d'un cost de 2.15 pessetes per cada parell de mitjetes i 8 pessetes cada samarreta nova, però dels pantalons no en fan referència a l'acta.

Si aquest darrers anys havien sigut tranquils des de que l'any 1926 hi hagués aquell problema amb la F.E.R. i la F.C.R, a partir de l'any 1929 l'enfrontament entre ambdues seleccions es faria mes notori.

La Federació Estatal va gaudir d'un bon moment al tenir molt partits internacionals disputats amb nacions amb un alt nivell de rugby, com per exemple França, Itàlia o Alemanya i també es van federar d'onze equips a la resta de l'estat espanyol.

Per altre banda la Federació Catalana també va tenir un moment, ja que aprofitant l'avinentesa de la celebració a Barcelona de la Exposició Internacional, i de la

inauguració de l'Estadi de Montjuïc van rebre a països per jugar partits com l'avançament contra França a Les Corts, Itàlia, Alemanya, Romania o Portugal. Aquests encontres haguessin tingut una importància, però en van tenir mes degut a que els directius de la Federació Catalana aprofitant que les seleccions es trobaven aquí van començar a parlar amb la delegació italiana primerament sobre la creació d'un organisme que tingués cura de la total direcció del rugby en les esferes internacionals. Per la gran idea donada es varen fer uns projectes d'Estatuts que amb l'arribada de l'equip Alemany aquella mateixa tardor se'n van repartir unes còpies, de les quals es conserven l'original als arxius de la Federació. Les respostes d'Itàlia i Alemanya van ser afalagadores però no hi havia suficient infraestructura ni el suficient ajut de demés seleccions per crear encara un organisme, però el primer pas ja estava donat. Les converses i la relació amb els dos països van seguir fluctuant fins al maig de 1930 gràcies a la gira que va fer l'equip espanyol per aquelles terres, després d'allò es va intentar mantenir contactes amb França i Anglaterra. França va contestar als catalans que ja tenien pensat de fer un organisme d'aquest tipus i que quan creuessin oportú fer-lo ja els avisarien. D'altre banda l'arrogància anglesa va anar mes enllà, i les paraules de la persona autoritzada van ser: Rugby a Europa, a Espanya, a Catalunya no en sabem res. Malgrat això la federació no va perdre l'optimisme i va quedar esperant esdeveniments.

Al club per altre banda seguia l'activitat normal, amb l'adhesió dels joves que pujaven del segon equip, que recentment gaudien del camp de la Colònia per a entrenar, i amb el problema econòmic sempre al capdavant. Aquest problema feia que es mantingués el contacte amb les persones influents i amb diners de la vila, com per exemple César Dubler, amo de la fabrica de filatures Dubler que rebia cartes informant de tots els esdeveniments importants, de les lligues aconseguides, dels viatges i dels partits amb equips de fora, cosa que va fer que el senyor Dubler posés publicitat al camp del riu i com a mèrit per haver aconseguit el Campionat d'Espanya aquell any 1930 els hi feia un donatiu per valor de 100 pessetes al club. Per sort hi havia gent amb diners com ell que ajudaven al club, o també diaris com el Mundo Deportivo que a cada principi d'any demanava informació i fotografies al club per a fi de donar publicitat i coneixement de l'entitat.

L'activitat als despatxos aquell nou any va casi igualar a la del camp de joc, la Federació Catalana va fer una nova lliga de primera categoria on se situaven dos grups, de quatre

equips cada un, i en el que disputaven una lliga de tots contra tots dins del grup, i després una fase final els dos primers classificats de cada grup, el grup A constava a part de la Santboiana amb el Sans, l'Europa i el F.C.Barcelona, i el grup B amb el R.C.Universitari, el Terrasa, l'Espanyol i el Joventud. El club de la nostra vila també va tornar a aconseguir el local social a la Rambla Rafael de Casanovas numero 28, conegut pels del poble per Cal Pirret. Però el que va tenir més eco va ser que després de la renúncia al càrrec de president de la Federació Espanyola per part del Comandante Ristoria van agafar la presidència Martinz Vilar i Aleu. Baldiri que per aquell temps ja portava una dilatada experiència en quan a relacions internacionals i havia mantingut contacte amb els màxims dirigents europeus del rugby, aquest fet va fer que les relacions amb els dirigents avançessin per formar un òrgan regulador internacional s'acceleressin.

Ajudats per Baldiri a la presidència de la F.E.R. la F.C.R. començà a moure's per Europa en el tema de la federació internacional, així que a la Federació Italiana, fent-se seva l'idea donada pels catalans d'un òrgan regulador del rugby amateur, va organitzar la celebració d'una reunió de les Federacions nacionals a Torí, amb motiu que s'estaven disputant els Jocs Olímpics Universitaris el mes de setembre. En aquesta reunió es van prendre acords i es van signar actes on tothom s'atribuïa la paternitat de l'idea, tot i això els catalans no van voler tenir veu, ja que el que interessava era que la Internacionalitat fos un fet.

La federació francesa amb el caràcter francès conegut per tots, i amb l'alt nivell que tenia la seva selecció de rugby no podia permetre que Itàlia aparegués com a fundadora, així que a l'any 1934 es celebra a París la convocatòria per fundar la Federació Internacional de Rugby Amateur. Aquesta convocatòria es enviada a les federacions italianes, franceses, alemanyes, holandeses, portugueses, txecoslovaques, romaneses i catalanes. Aquest fet fou també en part gràcies a que el president de la Federació Catalana en aquell moment era el Sr.Boix, i a que segons un article de la F.I.R.A podien tenir representació pròpia colònies i dominis, donant a favor que Catalunya tenia Parlament, idioma i bandera pròpia i per tan personalitat pròpia, cosa que federacions com la italiana o alemanya van veure amb bons ulls.

El mal que va fer això a la F.E.R. va ser tal que es van cessar tot tipus de contactes

esportius entre ambdues federacions, que va disputar l'últim Campionat de lliga amb la presència d'equips catalans la temporada 1932/33 aconseguit per l'U.E.S enfront al Madrid C.F. per un marcador de 24-6.

També a partir d'aquest moment la selecció catalana es va començar a denominar com a Selección del Resto de España, disputant varis partits contra Marroc i França.

Per trencar una mica aquest aspecte de desunió i de problemes entre federacions que molts cops arribaven a ser més que esportius, polítics, no s'ha d'oblidar el caire humorístic que sempre a tingut el rubgy. Aquell mateix any 1933 i amb un esperit únic el club, amb el problema omnipresent de l'economia va decidir fer un Ball de Màscares. Aquest ball que com no podia ser d'una altre manera es va celebrar a Cal Ninyo i va servir, a part de per passar una estona que segur els presents no van oblidar fàcilment, per recaptar per el club 280 pessetes, que val a dir, eren una important ajuda. Aquesta tradició del ball de màscares ha arribat fins als nostres dies, fins i tot va perdurar en temps en que els Carnavals van estar prohibits, gràcies a les autoritats de Sant Boi sempre properes al nostre Club i que van fer la vista grossa, tot i que en alguns moments va tenir períodes de inactivitat ha sigut tot un esdeveniment social dins del club, moment per a l'humor àcid i icona important al poble. Val a dir que avui als nostres temps se l'hi ha canviat el nom per el d'El Carnaval, i les dates, ja que s'acostuma a celebrar a mitjans de febrer. Aquest ball de carnaval te una característica que li dona un toc de personalitat i el fa diferent d'altres: Les comparses o grups organitzats, generalment un per equip o per grups de persones pròximes i que any rera any repeteixen la seva presència, actuen davant del públic, oferint doncs, a mes a mes de les disfresses, l'espectacle assegurat, de caràcter còmic per suposat, havent estat guardat amb la màxima cura el motiu de la disfressa, encara que no se sap com sempre hi ha alguna persona que abans del carnaval ja sap de que van tots els grups.

Un recull de les innumerables anècdotes d'aquesta primera etapa del nostre club, podrien ser per exemple la forma mes estrambòtica d'aconseguir punts, que va córrer a càrrec del jugador Gabriel Deu quan en un partit jugant al camp del riu, anava avançant amb la pilota i davant l'investida d'un contrari, la pilota se li va escapar de les mans i se li va caure cap endavant moment en que el jugador, o amb gran serenitat o amb gran sort, la va xutar de rebot, aconseguint anotar un "drop" que va fer pujar els punts al marcador.

També es curiós recordar i es fa estrany als nostres dies, entendre a aquells jugadors que jugaven amb boina i s'enfadaven molt i molt si l'hi tocaven o li feien caure però cal suposar que formava part del fetitxisme que de sempre ha envoltat el rugby.

Una de les que més em van sobtar a mi es la que explica que alguns jugadors tenien el costum de que en el Carrer Pelai de Barcelona i en el moment en que mes gent circulava pel carrer, el passaven de dalt a baix corrent a tota velocitat intentant evitar a tots aquells que se'ls hi posaven davant, practicant així la tècnica del que es denomina al rugby com a "finta". Per últim un focus de anècdotes van ser de ben segur els primers viatges que van realitzar l'equip que amb el transport de l'època devien ser faraònics però que de ben segur tots estaven disposats a repetir.

Com que els campionats estatals no es disputaven degut al problemes entre federacions el nostre club només va disputar els Campionats de Catalunya fins la temporada 1935/36 en la que es va proclamar campió el F.C.Barcelona, temporada o any en que va començar la guerra civil espanyola que va dissoldre qualsevol activitat que s'hagués dut a terme fins ara al país.

SEGON CAMP

ELS VINYETS

Avanç de passar a explicar com va quedar tot després de la guerra, crec d'esment comentar que des de el maig de 1938 fins al mes de gener de 1941 es van fer càrrec dels interessos del club, així com del recaptament de quotes per evitar que es perdés el club, i perdre així la tasca realitzada tots aquells anys anteriors, tres joves noies simpatitzants i filles de jugadors: Maria Comas, Isabel Martí i Maria Ventura que pel seu mèrit posteriorment se les va nomenar Presidentes d'Honor del Club.

Ens trobem al 1940 i la guerra civil espanyola coneguda per tots ha acabat. El règim franquista desgraciadament s'ha instal·lat a l'estat espanyol i l'opressió i la manca de llibertats tot just acaba de començar. Si la guerra civil ha sigut devastadora, en quan a destrucció de recursos, de infraestructures o de vides humanes, la postguerra es casi encara pitjor, ja que s'ha de tornar a començar després de la batalla i molts cops havent sigut derrotat.

No explicaré quines repercussions social va tenir l'implantació de la dictadura, però si en que va afectar a la U.E.S. Evidentment al club no tots tenien les mateixes ideologies polítiques, i la guerra havia fet enfrontar a amics o companys d'equip. De tots els homes, socis o jugadors que tiraven el club endavant avanç de la guerra, potser alguns van morir a les batalles, o d'altres no van tornar mai, però els que van tornar, segurament els que van perdre, tindrien ganes i necessitat de fer de tot menys de jugar a rugby. Els vencedors evidentment no tindrien cap inconvenient, però com be he dit al principi del treball, a la vida hom es dona conta que són mes forts els lligams que ens uneixen que els que ens separen, i la restauració de l'activitat rugbística a la vila no trigaria a aparèixer, i els vencedors i vençuts es donarien de la mà per tornar a jugar junts a l'esport que un dia els va unir.

Com tothom sap, després de que Francisco Franco es proclamés Cap de l'Estat, la majoria de càrrecs públics, per no dir tots, eren ocupats per persones pròximes al regim feixista, per tan, sense assegurar-ho, es evident que la majoria de les directius que estimaven el rugby i van tirar endavant el club eren del bàndol guanyador, i si la Santboiana va poder tirar endavant en aquells temps va ser gràcies a això, i als contactes amb l'estat i les ajudes rebudes per part seva. Jo no m'amago d'opinar que es lògic el que va passar, ni de dir que si la Santboiana va prosperar va ser per aquest motiu, per l'ajuda rebuda de les institucions superiors, però tampoc m'amago de dir que personalment m'hagués agradat que hagués tirat endavant per un altre via i sense l'ajut d'una dictadura.

Per entendre el que passarà en aquests pròxims anys és important sempre recordar que a partir d'ara moltes coses de les que passin es podran explicar gràcies a tenir present que el club i el país esta sota una dictadura.

Dit això i deixant de banda l'aspecte politco-social de la vida del rugby, altre cop com als inicis dels anys vint, ens trobem que tenim l'entusiasme i amb experiència en el rugby, cosa que avanç no teníem, però que no tenim un espai físic on poder practicar-lo, altre cop ens trobem que no tenim camp de joc.

Durant els primers anys de postguerra, estem parlant del primer lustre dels anys quaranta, el campionat de Catalunya s'ha disputat des de la mateixa temporada 1940/41 amb una certa normalitat en quant a partits i amb mes equips que els anteriors, en aquell moment ja existeixen més equips com el R.C.D. Espanyol, el La Salle de Barcelona, etc. Però els partits sempre s'han disputat, al no tenir camp propi en camp contrari i els jugadors s'han hagut d'entrenar on han pogut, degut a que l'entitat no tenia camp.

Per sort a principis de l'any 1944 i després de buscar per tota la vila de Sant Boi un tros de terra que no fos la pèrdua de tota l'economia que tenia el club, es va poder arrendar dins del Municipi uns terrenys, camps de cultiu, situats on es troba avui en dia el Parc Mòbil d'Automobilisme, que segons tinc entès tampoc hi restarà massa temps. En aquest camp el primer que es va fer va ser aplanar-lo i deixar-lo en bones condicions perquè un tros quedés adequat per practicar el rugby, ja que l'equip no podia estar més temps sense camp de rugby.

Com sempre havia sigut l'idea de Baldiri al fundar el club, i com era la de tots els amants del rugby i del club, també tenien en ment promocionar tot tipus d'esport amateur, així és que havent construït al febrer els vestuaris es van posar a treballar per poder tenir al voltant del camp de rugby una pista d'atletisme. Amb l'ajut de tots els socis i amics que van poder acudir-hi i amb la participació (consta en acta del club) dels malalts del Centre de Salut Mental de Sant Boi, molt famós arreu d'Europa per ser un dels millors, van aconseguir inaugurar la pista d'atletisme el 29 d'octubre del mateix any que estava al voltant del camp amb 400 metres de corda. Amb la creació de la pista d'atletisme es feia un gran avenç ja que obria mes portes a gent que volien participar al club però que el rugby no els cridava l'atenció, a més representava ser mes socis i per tan cobrar mes quotes de soci, es a dir, millorar l'economia.

Quasi sense temps d'admirar la pista d'atletisme ja van tenir l'idea amb l'entrada del nou any de preparar un camp de futbol, esport que es conegut per tots l'afecció que comporta i comportava. Tot i que havien tingut com a local social interinament per un temps al Bar de Cal Isart, família que sempre ha estat lligada a l'entitat i que encara conserva una papereria a la plaça, l'entitat va tornar a estar al local social de Cal Pirret. Continuant amb el futbol, amb menys de mig any ja s'havia construït la pista de futbol i si va jugar el primer Campionat de Futbol d'estiu que encara perdura fins als nostres dies.

Un avenç molt important que va tenir el club, i que evidentment es feia necessari donat l'augment d'agressivitat i competitivitat en el joc va ser el contracte entre el club i la Mutua Unión Protectora Popular en la que es pot ressaltar, a part de les especificacions tècniques que se li atorgaria gratuïtament un carnet de soci del club als dos doctors oficials i que la santobiana pagaria al mes pels serveis un total de vint i dos pessetes mensuals.

La veritat és que aquests anys de postguerra l'activitat rugbística era frenètica com sempre, havent aconseguit el Campionat de Catalunya i el d'Espanya la temporada 1942/43 , però que amb l'entrada del franquisme havia canviat el nom per la Copa de Exelencia el Generalissimo. El campionat de Catalunya també el van aconseguir les dues següents temporades.

El club i la junta directiva estava, gràcies a tenir espai físic per a fer infraestructures, ampliant els seus horitzons en quan a esports es tractava, havia condicionat una pista d'atletisme, havia construït uns vestuaris, i situat una pista de futbol dins de les instal·lacions, però tot això era possible gràcies a diners, i això era el que precisament el club no tenia. Així que en una junta van autoritzar que s'apugés la quota de soci a 2 pessetes mensuals, fent-les pagar a partir del febrer del 1946.

A principis de l'any següent als directius del club, els importava i els preocupava que els terrenys on estaven construint els dos camps i la pista d'atletisme no fossin seus, ja que eren arrendats, així que van celebrar una junta general per parlar del tema, i adquirir les parts que eren llogades a les senyores propietàries Elvira Vinyals i Trinitat Bartrés. Evidentment també tenien pensat fer millor en els terrenys que estaven a dins de la propietat i estaven en contacte amb el senyor Joan Balaña propietari d'una empresa de rebaix de terres, perquè millores les terres del voltant, en vistes de ampliar el complex esportiu. Poc després del gran esforç de prendre la decisió en Junta General amb tots els socis d'adquirir les parts censades, i parlar amb el rebaixador de terres, el dia 24 de juliol de 1947, l'Ajuntament de Sant Boi, en veu de l'exercit cita a l'Unió Esportiva Santboiana per parlar sobre l'assumpte de que l'estat s'havia enamorat els terrenys en els quals se situava l'entitat i els circumdants per construir-hi la base del Parc Mòbil d'Automobilisme.

Per sort avanç de que pogués passar res, el mateix març l'entitat va poder comprar amb insistència i perseverança els terrenys de la Sra. Trinitat Bartés viuda de Puigdengoles corresponents a dos propietaris, quedava però un tros mes petit que continuava llogat.

Aquest va ser un problema que va tenir el club. L'estat, el futur ocupant dels terrenys de l'entitat no volia ocasionar cap perjudici i va proposar una permuta on el club pugés construir-hi un altre cop les instal·lacions. La permuta però no va ser possible tan ràpid com volia l'estat per dos motius: el primer es va resoldre fàcil, i era que l'unió primer havia de ser propietària dels antics terrenys perquè se li fes una permuta, ja que essent arrendatari no tenien cap dret. El segon problema era que com que ja havien adquirit en propietat els terrenys en els que estaven però un tros continuava essent llogat, quan al despatx de l'alcaldia va ser presentat el plànol dels nous terrenys que se l'hi permutaven al club, van poder comprovar que els terrenys que cedien a canvi eren de menys

superfície que els que el club deixava i que tenien des de l'any 1944, podent constatar que solament permutaven els metres quadrats dels quals el club n'era propietari. Per tan el tros llogat no hi constava en els nous terrenys.

Per sort i gràcies a les col·laboracions que va fer el coronel Ignasi de Torrents i Piserra es va poder negociar i després d'haver rebut els plànols amb l'engany, i de després de protestar enèrgicament es reben uns plànols amb uns nous terrenys just al costat dels que es tenien avanç de la mateixa extensió, inclosos els metres que eren arrendats, també és rep una indemnització pels danys ocasionats de 40.000 pessetes i 100.000 pessetes per les construccions fetes anteriorment al camp, ja siguin les pistes com l'anterior aplanament.

Mentrestant l'aspecte esportiu anava per bon camí ja que aquell gener de l'any 1948 es guanya un partit contra el Campió d'Itàlia, un equip Romà, jugat amb un dia feiner i amb un ple impressionant en el camp com mai s'havia vist.

A finals de l'any l'entitat va haver de deixar els terrenys ja definitivament del Parc Mòbil i els partits que havien de jugar de lliga es feien en camp foraster, amb el favor que li feia l'equip a l'equip contrari de jugar a casa, cosa que feia més difícil guanyar partits.

Ja sense més preàmbuls a principis de l'any següent l'entitat va presentar a la General els plànols de les noves instal·lacions en els nous terrenys, i amb ell començava una nova època al club.

Tot i que aquesta curta etapa, va durar escassos 8 anys, el club va anar prosperant gràcies a l'empenta dels joves santobians amants del rugby, que davant totes les adversitats que se'ls hi van anar presentant en aquella dura etapa, van tirar endavant el club.

Els jugadors van aconseguir guanyar tres Campionats de Catalunya en els anys 1943/44/45 i a més dos campionats de la Copa del Generalíssimo en els anys 1942/43 endossant-l'hi un 16-0 al Tabernerres de Valldigna i el segon títol la temporada 1947/48, que amb el rebombori que teníem al nostre camp, van haver de jugar a León, contra la S.E.U.

Els directius, cal recordar que molts d'ells eren jugadors-directius que com va dir Baldiri: en aquella època era com els inicis de Hollywood en que tots eren actors, cameres i directors a l'hora, també van aconseguir prosperar i lliurar una batalla amb l'estat pel camp, en la que van sortir victoriosos.

Per aquells anys el rugby continuava en expansió per Espanya així que a la dècada dels quaranta es van fundar federacions com l'Asturiana o l'Andalusa. També els diaris com La Premsa, el Solidaridad Nacional, el Diario de Barcelona o La Vanguardia Espanyola anaven informant dia a dia de l'actualitat rugbística a tot l'estat i a les terres catalanes, amb la consegüent publicitat que això donava al club. Publicitat que quan es produeixi el gran flux migratori de persones del sud d'Espanya al voltant dels anys seixanta tindrà els seus efectes en el numero de jugadors del club.

Una anècdota molt famosa del club va ser a la final de la Copa del Generalíssimo avanç esmentada a León en la que els jugadors, viatjant en tercera categoria no van trobar un bitllet mes barat que una amb tarifa 108 "especial para saltimbanquis", amb la consegüent bromes ocasionades al viatge. Un altre moment àlgid dels viatges era el que cadascú treia els aliments que havia pogut aconseguir en una època que el menjar no era massa abundós.

Una anècdota que de veure seria molt còmica, però que el context era molt seriós i important es la que va ocórrer en la permuta del camp avanç explicada, el cas és que la negociació, que com he dit va ser ajudada pel coronel Ignasi també va ser feta pels jugadors i directius del club amb els militars de l'època, doncs el cas es que les negociacions degut a l'obligació de parlar amb castellà, essent més motius que eren militars vencedors de la Guerra Civil, van ser molt difícils ja que alguns dels joves santboians tenien serioses dificultats per parlar el castellà, la qual cosa era motiu de burla als entrenaments posteriors.

TERCER CAMP

ESTADI BALDIRI ALEU

Com he començat a explicar avanç amb la permuta que havia rebut el club, el canvi que l'entitat havia sofert va ser molt gran i encara que potser a ells els hi va representar una mala jugada, sota el meu punt de vista si s'observa des de la llunyania i la objectivitat que atorguen els anys, crec que la permuta li va anar bé a la Santboiana. Va tenir beneficis per molt aspectes, l'estat va cedir-li uns terrenys que potser serien més cars, va rebre com a indemnització 100.000 pessetes de l'època més 40.000 per danys i el que és més important per a mi és que va passar de tenir un terreny totalment arrendat a tenir un terreny en total propietat, per tant, ara tenia un lloc propi que seria per sempre de l'entitat i que ningú els podria fer fora.

A principis de l'any 1949, sense camp de joc on disputar els partits però amb un terreny propi on poder construir el que el club necessités comencen les obres per fer útils els tros de terra que a rebut el club per part de l'estat. El tros de terra que del club va rebre en contra del que va cedir que era pla i condicionat, tenia un desnivell del 7% i els treballs que s'havien de fer eren molt importants.

Així que amb l'esperança que aquest cop si pugessin dur a terme l'establert, van tornar a firmar amb el Sr. Balañà, famós constructor i promotor de cines, teatres i places de toros de l'època, un contracte per desmuntar les terres i retirar-les a canvi de quedar-se amb elles para reomplir terrenys, la qual cosa a l'època era una pràctica habitual, i fer un rebaix de les terres per construir-hi el camp de rugby, acordant que el camp havia de quedar anivellat a finals del mes de juny, mentrestant i perquè poguessin anar fent obres el Sr. Balañà feia entrega al club de 10.000 totxos per construir la paret que encara resideix al carrer proper al Parc Mòbil. Llavors amb l'idea de aconseguir homes per a que

treballin en el rebaix del camp, i les excavacions progressin el club realitza tota una campanya per aconseguir carros de trabuc per a portar el sauló. També es van poder reclutar carros i camions per a la anivellaci i per poder moure la quantitat de terres que s'estava movent. L'entusiasme general per a la construcció era tal que en un mateix dia van arribar a ser-hi 80 homes, 16 carros dels pagesos de la zona i 3 camions "volquet" de l'època, i fins i tot el tractor del sindicat en els últims caps de setmana treballava de nit.

Mentrestant a la junta s'anava discutint si fer una piscina reglamentaria o no, amb la consegüent aprovació i començament de les obres a final d'aquell mateix anys.

Per altre banda si l'activitat productiva del club era un formiguer en ebullició l'esportiva li seguia de ven a prop amb partits internacionals com els que va perdre en la copa creada de Copa de Campeones jugada amb el francesos C.A.G. de Esperanza, o també amb el viatge a Madrid per jugar la Copa del Generalissimo contra el Atlético perdent al seu camp, amb la consegüent tornada desastrosa.

Amb les feines del camp enllestides, el 2 de febrer de 1950 s'inaugura el nou camp anomenat Els Vinyets, a dos quarts de cinc de la tarda amb un partit contra el gran equip del Rosello l'U.S.A.P. de Perpigna guanyant per un ajustat marcador de 6 a 3. Val a dir que el camp va presentar una magnífica entrada.

Aquell any va ser un any amb moltes novetats tant en l'espai físic del club com en noves competicions. A part del camp de rugby el club va tenir la piscina enllestida amb un cost de 104.467 pessetes, amb totes les mesures reglamentaries de l'època de 33x33 metres, amb una fundaria per la part posterior de 6 metres i amb el trampolí també reglamentari, inaugurada per la festa major de la vila.

La piscina del club estava dotada de vestuaris, trampolí i zona de solàrium amb herba i terrassa, que va resultar ser la primera piscina pública d'aquestes característiques de la comarca. També es va crear a l'estat el Campeonato de España de Rugby de la F.E.R. on hi participaven els equips de les regions de Levante, Galicia, Castilla i Catalunya. Els equips que hi accedien eren els primers de cada província avanç esmentada i els segons de Catalunya i Castilla amb una fase prèvia que començava el 2 d'abril i una fase final a

quatre. A part d'aquest campionat també es va organitzar a Catalunya el Trofeo Primavera que va ser aconseguit per R.C.Cornellà. També va jugar la tornada del partit amb el Atletico que va guanyar al nou camp, però que no va ser possible seguir endavant en la eliminatòria ja que els punts de diferencia eren menors.

En els anys següents l'hegemonia esportiva del F.C.Barcelona en que havia aconseguit vuit títols seguit de Campionat de Catalunya i sis títols de campió d'Espanya, els demés equips no podien fer-hi res, i el nostre l'únic que feia era perdre finals, amb un esperit

guanyador, però que es veia superat per l'equip de Barcelona. Tot i això es crea al 1952 el Campeonato de Liga, que es disputava després de que acabés la Copa del Generalissimo durant els primers anys amb només quatre equips, dos catalans: l'U.E.S. i el F.C.B. i dos de Madrileny: el Plus Ultra de Castilla i l'Atlético de Madrid. Aquesta Lliga només va durar tres anys, en els que l'equip de la ciutat comtal va tenir el total monopoli.

A principis de la dècada dels cinquanta el club també va construir unes oficines i un bar a sota, propietat del club que van representar pel club un cost de més de dos-centes mil pessetes, a més del trampolí de la piscina i la construcció de una pista poliesportiva al costat de la piscina, cosa que va fer que la quota de soci augmentés a 4 pessetes.

Gràcies a la creació de la pista que primer amb el sòl de terra apilonada i després asfaltada, annexa a la piscina i no al costat de la porta d'entrada que hi havia més a dalt com molts hem conegut, les persones de la vila van anar podent practicar esports que avanç no tenien una pista per practicar-los, com per exemple s'hi va arribar a practicar hoquei sobre patins, handbol, futbol sala o basquetbol .

No contents amb tots els esports que a part del rugby i la natació ja ostentava el club amb l'obertura de la nova pista poliesportiva el club va encarregar fer una pista d'atletisme com la que es va tenir anteriorment al voltant del camp de rugby i la construcció d'uns vestuaris.

Totes aquestes modificacions en el terreny de la Santboiana tenien un cost que s'havia de fer front. Com ja he explicat al principi, gràcies a que la directiva del club era molt afí als alts càrrecs que en aquella època tenien les Delegacions de Govern o les subdelegacions,

la santobiana es va poder fer càrrec dels costos de les instal·lacions gràcies, a part dels socis, a concessions com per exemple la feta per la Delegacion d'Educacion Física i Deportes de F.E.T. i de J.O.N.S. en la que es rebien 200.000 pessetes.

Aquell mateix any 1957 al juny tindria un fet que ha tingut tradició fins als nostres dies, i es la creació del I Curset de Natació Escolar de l'història del club. Aquest fet ha sigut repetit cada any des de aquell fins el nostres dies, fins que l'any passat 2003 comencessin les obres del nou camp. Aquest fet social a servit per ensenyar a nedar a molts dels joves de Sant Boi, i amb concursos de tots els estils i als inicis de salt de trampoli, que anys més endavant fou retirat.

Però si una cosa va tenir d'important aquella temporada 1956/57 va ser el començament d'un lustre d'or a l'entitat. Va començar amb el títol de Campió de Catalunya el 1956 i va ser seguit per els sis títols més aconseguits consecutivament fins l'any 1964, i en l'aspecte estatal, l'any 1957 va ser el primer de quatre títols consecutius on l'hegemonia santboiana va caure sobre tot el territori espanyol. Però no avancem fets encara.

En l'aspecte físic del camp, el treball era de mica en mica, però continu i sense parar. El complex no parava de tenir millores, per aquell any també es va habilitat un camp de futbol al terreny immediat a la pista poliesportiva, annexat a la piscina. El camp que a més a més de servir per entrenar els diferents equips de rugby de l'entitat i per tan preservar l'herba del camp de joc principal, s'utilitzava els caps de setmana per jugar partits de futbol tot aquell que ho disposés, llogant-lo a preu de baix cost, donant prioritat als equips federats de la vila que el necessitessin per disputar els seus campionats. L'efecte de tenir aquest camp va fer que anys més tard s'arribés a tenir un equip juvenil federat participant al màxim nivell sense cap professionalisme al Campionat de Catalunya de la seva categoria.

També es van construir unes graderies al camp de rugby donat l'augment d'afluència d'espectadors que el club estava vivint als partits dels caps de setmana. També es va acordar construir un Parc Infantil on estava situada la pista poliesportiva, aconseguir uns depuradors per a la piscina, i acabar d'arreglar el camp de futbol que s'estava fent malbé, tot això gràcies a les ajudes rebudes per part de la Diputació d'Esports del govern que van arribar a facilitar en dos anys, 1958/59 un total de 600.000 pessetes en tres

sol·licitacions, val a dir que tot aquest ajut de la Diputació ve donat gràcies a l'amistat que tenien el president de l'entitat en aquell moment i el president de la Diputació Juan Antoni Samaranch, home que deixant de banda aspectes polítics va fer molt per que aquest club tingués l'infraestructura que va arribar a tenir. L'ajut econòmic també va venir donat a que la quota de soci va ser apujada aquest cop a 25 pessetes.

Aquell mateix any i com a toc graciós, en ocasió de la final del Campionat d'Espanya que es va jugar a la Fuixarda plena de públic entre la U.E. Santboiana i la A.D. Joventut de Barcelona, es va contar amb la presència de la banda de música del Sanatori de Sant Boi, que havien estat portats al partit perquè toquessin cada vegada que anotes l'equip de la vila. El fet és que durant tota la primera mitja part la banda, degut al desenvolupament del partit que va fer que al descans s'arribés amb un 3 a 14 per part del Joventut, la banda només feia que cridar i tocar els instruments quan l'equip rival anotava cosa que va ser la burla de tota la graderia i que va posar dels nervis als santboians, cosa que va fer recriminar a la banda que hagués tocat i fent-la callar durant la segona meitat. Sigui per el que sigui, i per paraules de Vicents Bisbal, a la segona meitat es va veure la millor remuntada que ell mai havia vist, l'equip santboià es va endur el títol per un 20 a 14.

Com a premi als jugadors per als títols aconseguits el club va organitzar un viatge a Londres, disputant-hi tres partits, dels quals se'n van guanyar dos. Donat el bon moment esportiu que l'entitat estava vivent, i amb l'entrada d'entrenador al primer equip de Vicents Bisbal i els títols que s'estaven aconseguint, van arribar mes títols. Tan es així que el dia 19 de desembre de 1961 al mític camp de la Fuixarda es va jugar la final de la I Copa Pirineus en la que participaven els millors equips del Roselló francès i catalans, en la que va vèncer l'equip català al A.S.Pradenne.

Aquell mateix any per la seva dilatada trajectòria, per introduir el rugby i pels mèrits fets a aquest esport se li concedeix a Baldiri Aleu la medalla d'or de la Federació Espanyola de Rugby. Any que es tancava amb un augment de les seccions del club, i per tan un augment de la riquesa cultural de l'entitat amb seccions de futbol, atletisme, hoquei patins, basquetbol, pesca i evidentment de rugby.

Seccions com l'hoquei en aquells anys va ser quan més importància van tenir esportivament, però sempre tenien un problema, l'economia. Si el club anava just de

diners per a tirar endavant les instal·lacions, i invertir en rugby, l'esport que més famós i més importància havia donat al club, que s'invertissin diners en altres seccions era quasi impossible. El problema era tal que molts partits que es jugaven una mica lluny, com per exemple a Puigcerdà, Ripoll, Palamós o Figueres, al no tenir mitjans de transport subvencionats, no es presentaven i perdien el partit amb la consegüent multa econòmica, cosa que empitjorava l'economia de la secció, així que era com un peix que es menja la cua.

L'atletisme en canvi no tenia tants problemes econòmics perquè la majoria de torneigs que es feien eren propers, al haver-hi més practicants. A més contaven amb l'ajut del gran Constantino Miranda.

Un fet que més endavant portarà esdeveniments es el viatge que un grup de veterans del club, jugadors ja retirats del rugby de primera línia van fer a Itàlia per disputar un partit contra la policia local del poble, i perquè no, fer una mica de turisme.

Com es pot veure la F.C.R. amb el franquisme a perdut protagonisme, tot i això encara van disputant algun partit, com el que van fer aquell any contra la selecció alemanya, en la que van participar sis jugadors de la Santboiana. A més altres club com el F.C.Barcelona creaven camps a part per a la secció de rubgy inaugurant-lo amb partits contra l'entitat.

L'1 de setembre d'aquell any la F.E.R. va tenir un acte important al donar amnistia general a tots els jugadors sancionats de totes les categories en motiu del 25 Aniversario del Alzamiento Nacional. A més d'això a Europa es va crear la Copa de Campeones, que van idear els francesos pel seu millor lluïment i prestigi ja que les tres o quatre vegades que es van jugar el guanyador va ser sempre el campió francès i com a finalista el campió romanès, gràcies a l'evident millor qualitat dels jugadors d'aquestes dues nacions afiliades a la F.I.R.A., i en la que participaven els campions d'onze països mes, en la que la F.E.R s'hi va incloure. Tot i això l'entitat la va disputar un parell de cops.

En aquest primer campionat europeu, la Santboiana havent aconseguit el "doblet" estatal hi va participar en dos fases. La primera eliminatòria va ser contra el Sport Lisboa e Benfica a la capital portuguesa, en que van viatjar gràcies a l'aportació del Sr. Rocabert

en donar 40.000 pessetes pel trasllat en autocar i allotjament, trasllat que va ser molt poc confortable ja que es va haver de creuar l'estat espanyol sense autopistes i amb el traçat de carreteres de l'època. Per sort van guanyar a casa per més diferència i van passar l'eliminatòria.

La següent ronda es va disputar contra el campió de Marroc, organitzant-se com es va poder un viatge impossible per l'època a Rabat en tren, vaixell i autocar. Que si no va ser prou fúmut anar i perdre, la tornada va tenir l'al·licient de que mentre que es trobaven allà hi van caure unes puges torrencials que van impedir a l'expedició tornar, cosa que va fer que després d'acabar-se els diners que eren previstos per només uns dies van fer que algun s'offerís a treballar en l'ofici que fós per poder subsistir, cosa que no va fer falta gràcies a les atencions del club A.S.P.T.T. de Rabat.

En els anys següents tot i que algunes informacions que he trobat d'altres que han estudiat l'història del club no coincideixen, i segons l'extracte d'Actes que té el club, a l'any 1963 queda constituïda la secció de Veterans del rugby, junt amb la secció de Petanca.

Les ajudes per part de les delegacions continuaven cedint diners al club, per les millores que contínuament e incessablement s'anaven fent al club. En aquests anys seixanta també es van fer notòries les subvencions de la Federació Catalana d'Atletisme a la nostre secció del club, cosa que va fer que arribés al seu punt màxim d'esplendor, amb equips complets tan masculins com femenins, tot gràcies a la col·laboració del ex-Olímpic Constantino "Tino" Miranda que va dur a joves atletes a guanyar campionats, com poden ser Roser Miranda o Montserrat Comamala, i on va participar per aquells anys també la mare d'un servidor.

Aquell mateix any el segon equip del club, amb uns joves jugadors que pujaven molt forts havien guanyat la lliga de 2na divisió, però el club va negar-se a que pugessin de categoria degut a l'economia del club, ja que els hi resultava impossible pagar tants viatges. Pel fet de millorar les tècniques, i per pal·liar un problema que encara passa al club, i és el fet que tots tenim els coneixements que hem heretat dels nostres entrenadors, persones influents o pares, i durant molt de temps no ens ha entrat una manera d'entendre el rugby diferent, es va fer renovar els aires i millorar el bon estat ja aconseguit aquelles

temporades a les dues competicions, fent venir al club el París i famós ex-jugador Robert Poulain perquè entrenés l'equip durant uns mesos. Un altre problema que va viure el club va ser el que en èpoques del que ara coneixem per “ Desarrollismo ” de l'estat, el servei militar era sagrat, i feia que moltíssims jugadors se'n anessin, i deixava el club amb moltíssimes baixes.

Amb gran sorpresa però amb gran il·lusió l'U.E.Santboiana va rebre de la Federació Portuguesa de Rugby una carta que comunicava que havien pensat crear una Copa

Ibèrica, que enfrontaria els dos equips campions de cada país, la Santboiana va respondre que estaria encantada i que ella hi participaria amb molt gust, però va pregar que ho parlessin primer amb la Federació Espanyola.

A partir de l'últim campionat de lliga aconseguit l'any 1964 després de les mítiques "5 Copes" el rendiment de l'equip capitanejat per en Baldiri Petit, i amb l'inefable ajuda de Josep Martinez, el "Xecu" va anar minvant cada any, d'altre banda era del tot normal ja que conservar un seguit de títols durant anys, amb el canvi generacions que això comporta es molt difícil, a més a l'esport és molt normal que uns equips dominin uns anys, però que després cedeixin el seu lloc a altres equips ja que tot són cicles que comencen i s'acaben.

Anys més tard i amb motiu de l'avanç esmentada Copa Ibèrica, es recorda com un dels viatges mes anecdòtics donat al numero de transbords que es van arribar a fer fins a trepitjar la ciutat de Coimbra. Es va iniciar agafant el carrilet a les 7 del mati del dia de la marxa, arribant a l'Hotel de Coimbra al dia següent a les tres de la tarda havent fet transbords a Barcelona per agafar l'expres de Madrid, a Madrid per agafar l'expres de Lisboa, a Entroncamento (a prop de Lisboa) per agafar el tren portuguès del nord fins a Coimbra i un cop allà , encara, i per rematar la jugada un tren de proximitat per arribar al centre de la ciutat.

Com era costum i amb l'inefable ajuda de la Diputación de Deportes i les seves subvencions el club anava millorant les seves seccions, com ho va ser la de petanca que en aquella dècada va gaudir d'uns nous camp de petanca, on els més veterans, i no tan veterans, feien les seves partides amb els amics de tota la vida, perquè com passava

aquells temps i encara passa, els amics que es fan al rugby la majoria de cops duren per a tota la vida.

La secció de natació també prosperava, malgrat els problemes de pèrdues que en un principi tenia la piscina, que es van solucionar el més ràpid possible, i més tard el problema amb la depuradora. A més es va construir la piscina infantil amb la seva depuradora i la zona de solàrium. El problema amb la depuradora era que es necessitava una subvenció que va trigar molt de temps en arribar, cosa que va fer que els problemes s'allarguessin uns anys des de que el problema es va detectar.

La secció de tennis també s'estava revaloritzant i estava marcant als santobians, ja que la demanda de pistes i l'ús era cada cop més massiu. Cosa que va fer que a finals de la dècada dels seixanta es crees oficialment la secció.

A finals dels seixanta també el camp de rugby va tenir millores, amb la millora de l'enllumenat a càrrec del Sr. Montanes, la col·locació d'una barana al voltant de tot el camp de rugby per separar els espectadors del camp, la construcció d'uns nous i grans vestuaris, i també els nous pals de rugby. També va ser una novetat el que va ocórrer a l'any 1969 i es la venda de números de loteria de la Santboiana amb la combinació de l'O.N.C.E., aquesta tradició com moltes altres continua encara fins als nostres dies, essent una manera de que el club tingui millor l'economia. També aquell mateix any van pujar les quotes de soci a 50 pessetes mensuals.

Amb l'entrada de la nova dècada dels setanta, la revolució al club va ser bastant pronunciada, gràcies també a la celebració dels cinquanta anys d'història del club. Val a dir que l'Ajuntament va fer una donació de 200.000 pessetes al club per les festes del cinquantè aniversari.

En aquell aniversari va passar de tot, al març al club s'hi va celebrar una reunió amb l'ànim de modernitzar les instal·lacions i posar-se al dia per obtenir un rendiment econòmic que permetés compensar les despeses importants que el club estava assumint, després d'ésser aprovat en una assemblea extraordinària molt moguda al haver-hi dos bàndols, antics i joves socis del club sobre la necessitat o no del projecte de futur es va realitzar dita reunió extraordinària, anomenada Reunió General Extraordinària del Club entre els socis per decidir el que la junta directiva havia proposat, que era demanar un

préstec de sis milions de pessetes (de l'època) per a la construcció de set pistes de tennis, bar, local social i vestuaris corresponents. Però això sí, la realització d'aquest projecte comportaria la desaparició del camp de futbol, que seria el lloc on es construïen les pistes de tennis, que exactament serien sis pistes de tennis i un frontó amb els seus corresponents vestuaris masculí i femení, així com, aprofitant l'esforç a realitzar, es va incloure en el projecte la edificació d'un modern edifici que contindria, un bar, a sobre del qual es van situar les sales de reunions i juntes, la secretaria i els arxius del Club.

També es van realitzar millores en l'enllumenat del terreny de joc, ja que l'estat antic de l'enllumenat amb dos punt de llum suportats per pals de fusta que per concentrar la llum en dos punts del camp feia que la gespa del camp quedés danyada de manera definitiva cosa que desentonava amb el gran complex esportiu que s'estava realitzant. Així que es va decidir dotar a l'estadi de una il·luminació moderna i eficaç, amb la col·locació de quatre torres metàl·liques que van permetre gràcies a les millores en instal·lacions elèctriques que es pogués entrenar de nit, cosa molt habitual en l'esport amateur fins que l'estadi es va tirar a terra.

En l'aspecte esportiu va ser espectacular la quantitat de partits que es van jugar tan de juvenils, com de segon i primer equip com fins i tot de veterans, en el que es van fer partits segons les edats dels jugadors tenint un ressò i importància tal, que va fer que vingués expressament des d'Amèrica un antic jugador dels primers temps del Club, Jaume Garrigosa Julià, per participar als actes i partits, amb diversos partits i torneigs amb equips de Canadà, França, Itàlia i Anglaterra a més a més de les habituals confrontacions amb l'Agrupació de Veterans de Barcelona.

La quantitat de partits va ser tal, que incloc una copia del programa d'actes que es va facilitar al llibret fet en commemoració dels cinquanta anys, llibre en que es feien entrevistes a vells i carismàtics jugadors, es donava la opinió de presidents de moltes federacions importants, de persones importants del club, també es feia un recull de les competicions guanyades fins aquell 1971, es feia un petit resum de l'història de la santboiana, que em consta que aquell es el primer moment en que en forma d'escrit algú fa algun recordatori de tot els actes importants ocorreguts a l'Unio Esportiva Santboiana.

Aquest fet, aprofitant l'avinentesa, de recopilar informació sobre l'història del nostre club, va començar aquest any 1971, va ser seguit per l'incansable Salvador Comas i Lladó a l'any 1980, i finalment com a commemoració del 75 aniversari del club va sortir el llibre del amic Josep Lluís Sirvent, fins ara el més actualitzat i desitjat que aquest treball en que em trobo sigui el següent.

L'any següent i com a aspecte esportiu important, cal remarcar el pas que va fer la Selecció Australiana júnior pel nostre camp, on va jugar un partit contra la Selecció Espanyola. El partit va ser tota una lliçó practica de com jugar al rugby per part dels australians.

Altre vegada en l'aspecte d'infraestructures es refereix, es va fer realitat l'idea de construir un petit edifici d'uns 500 metres quadrats i dos plantes, on al principi si albergava ocupant la meitat el modest bar que solament obria els dies de partit a la planta baixa, i a l'altre meitat de la construcció durant molts anys si va situar el domicili d'un empleat del Club, el qual, malgrat el reduït espai disponible, se les arreglava per acomodar a tota la seva família, també era l'encarregat del manteniment i la vigilància de la instal·lació, així com de cobrir el taquillatge els dies de partit. Aquestes persones que han fet durant totes les èpoques i fan encara avui en dia un treball al club com per exemple avui en dia el Picassal, jugador en aquelles èpoques, i a voltes el Senyor Manuel que va entrar com a empleat del club l'any 1977, són les persones que de veritat també s'han d'admirar, ja sigui per l'amor al club i al rugby o pel motiu que sigui han donat i donen tot el seu temps i al cap dels anys la seva vida, vida per que els petits afers del club estiguin a l'ordre del dia.

L'edifici també albergava les oficines i les sales de trofeus on s'hi celebraven les juntes o les reunions que al club fossin pertanyents, tot l'edifici va estar acabat pels volts de l'any 1973. El primer responsable de portar el bar va ser per en Josep Palós, que actualment té un local a la Rambla.

Totes les obres de les pistes de tennis, els corresponents vestuaris i el bar van ser gràcies a una subvenció de dos milions de pessetes facilitades per la Diputació.

Un altre local o edifici que va tenir molta importància al club i que no em puc oblidar de mencionar va ser el petit edifici estimat per tots, al que se li deia carinyosament La Barraca. La Barraca era allò que els anglesos anomenen "Club house", un local destinat a conservar la majoria de records d'altres equips que hagin passat pel club ja siguin fotos o els innumerables banderins que penjaven sempre de les parets, a albergar els tercers temps, sopars per recaptar fons o per simplement celebrar quelcom cosa i un lloc que era un santuari per tots. La Barraca va ser construïda pels jugadors que en aquells temps composaven les plantilles del Club, entre ells el meu pare, l'Hurtado, que era el "representant dels jugadors del primer" a la Junta del Club, aportant cadascun l'ofici pertanyent o el seu esforç carretejant material. Si una cosa curiosa tenia La Barraca era el quadre que la presidia entrant a mà esquerra, el mural que era una copia exacte del fet amb carbó existent al museu de l'Estadi de Twickenham a Londres, en el que plasmava un moment d'un partit dels inicis del rugby entre les seleccions d'Anglaterra i Escòcia, i que tenia la peculiaritat o l'error consistent en que, a la zona central del quadre on hi havia una acció més intensa hi havia un grapat de potser set o vuit jugadors, on exactament dos d'ells lluitaven aferrissadament per la pilota i els altres agafaven als dos primer, i just allà es podia veure un jugador que se li atribuïen a part de les seves dos cames "reglamentaries" una tercera que mai ningú ha sabut explicar raonadament on es trobava el cos que la dominava. Més tard i gràcies a les ajudes per subvencions es va poder dotar al local de cuina industrial, mostrador nevera, taula de cuina i armaris, així com de televisió i vídeo, cosa que feia que aquell santuari fos perfecte per fer sopars a gran escala i contemplar els vídeos dels partits. Llocs com aquest són els que fan créixer als integrants del l'entitat el veritable esperit de club.

En aquells anys en que la societat espanyola ja havia fet el boom i encara sense saber-ho estaven molt a prop de l'inici de la llibertat, les revolucions socials eren el pa de cada dia, i al club no va ser menys amb l'entrada en actiu de les pistes de tenis, el local social i més vestuaris separats dels del rugby, les pistes d'atletisme, etc. el club va esdevenir tot una massa social, com una família més gran de la que podia ésser avanç, unida per l'amor a l'esport i per l'espai físic que els envoltava i que els feia sentir-se part de quelcom més gran.

Una mostra més d'aquest ànim que es respirava al club, i que va ser tot un esdeveniment social va ser la creació de l'escola de rubgy, que havia de ser un dels pilars esportius del club, ja que els que eren una dia nens alguna volta arribarien a ser gran jugadors de rugby. Val a dir que avanç ja hi havia escola de rubgy, però en aquest temps es va decidir canviar el mètode anterior per fer un pas a un aprenentatge que es creia més integral i que introduïa m més en la dinàmica del rubgy. Aquest cop es van basar en l'organització de les escoles de rugby franceses seguint els escrits del gales Ray Williams, creador del Rugby a 9 para nens.

L'escola de rugby va adoptar una estructura ideada de tal manera que cada nen juga dos anys en cada categoria de les quatre en que consta la seva permanència i aprenentatge en ella, inculcant-li l'esperit bàsicament no competitiu amb un aprenentatge pur i simple en la tècnica individual i amb el contacte del nen amb un grup i l'esport.

Cada nen entrava, i continua passant avui en dia, a l'escola amb molts pocs anys i s'integren al primer nivell jugant amb la samarreta *verda*, indicatiu de la seva inexperiència, fins als 8 anys, amb grups petits en nombre de jugadors però amb abundants monitors amb la intenció que únicament prenguin contacte amb la part més lúdica del rugby i vagin adquirint confiança amb la pilota, el terreny i els companys.

Al següent nivell s'hi arriba amb 9 anys i hi juguen amb una samarreta *vermella* començant a aprendre les primeres tècniques individuals, essent un moment crucial per al nen per arrelar les tècniques bàsiques, ja que les virtuts que s'aprenen o els errors que no es corregeixen a aquesta edat son molt difícil de modificar mes tard.

Al tercer nivell hi participen nens d'entre 11 i 12 anys i ho fan amb la samarreta *grog*, símbol d'avenç en la maduresa. En aquesta etapa s'ensenya tècniques col·lectives i gràcies a la coincidència amb edats admeses federativament, es participa en torneigs i campionats de la categoria aleví, jugant amb espai i numero reduït respecte el rugby de competició.

A la fi s'arriba al quart i màxim nivell de l'Escola, que es el compres entre les edats de 13 i 14 anys, participant-hi amb la samarreta de color *blau* que llueix des de sempre l'entitat, on s'ensenyen valors com l'honor, el respecte i la cavallerositat en el joc explícitament, i

també nocions de joc col·lectiu, utilitzant l'espai i el numero de jugadors reals en un partit de rugby a quinze. Participant també en torneigs i campionats tan a Catalunya com a la resta de l'estat en categoria infantil.

Quan s'acaben aquells anys de l'Escola de Rugby el jugador passa a l'equip cadet i entra d'aquesta manera al món de l'esport competitiu i comença a participar amb torneigs i competicions federades amb el nom de l'U.E.Santboiana.

Per imperatius de la Federació, al llarg de l'història l'Escola de rugby ha hagut de participar amb altres noms, pel fet de haver-hi un equip puntuant que va fer que es fessin equips B de categories d'escola, però amb noms diferents, com el de Joventud, Pedagogium Cos, Rugby Sant Boi o Caçadors.

Com es pot observar el planter del club estava assegurat, ja que com va dir en Baldiri, pocs anys avanç de morir aquell 26 de maig de l'any 1975, quan va escoltar renegar a un entrenador del primer equip perquè havien perdut, “ tranquil, es preferible tenir com tenim 120 jugadors al planter del club i perdre, que un sol equip professionalitzat i que guanyi tot”, i tenia tota la raó, perquè aquella dècada que va contemplar amb ulls vidriosos la seva mort no va ser pas bona, ni molt menys, va ser una època en que l'equip va passar per mals moments, però gràcies als esforços que van fer els jugadors dels equips sèniors sota l'inestimable ajuda del càpita Rafael Ventura i el planter que pujava des de sota, en uns anys el club va poder sortir del moment on estava.

El terreny administratiu del club en canvi anava com la seda, ja sigui per les ajudes com pel primer contracte que va fer el club amb la firma Munich, que va ser un gran impuls en roba i complements i els ingressos que anaven aportant les pistes de tenir, futbol sala, piscina i el bar.

Amb l'alliberació de l'estat espanyol de la dictadura i la posterior i lenta restablerta de la democràcia una part de la societat es va sentir dolguda i molta alliberada, amb això el club va esdevenir una mostra d'aquesta llibertat i un focus d'ella, evidentment però, amb el pas d'alguns anys després de tan agraciada mort.

Amb l'entrada dels anys vuitanta, el club l'encarava amb molts i variats canvis. Per posar alguns exemples, la contractació de molts nous empleats que feien feines al club, ja fossin jardiniers, encarregats de controlar l'estat de les instal·lacions o algú que s'encarregués de l'oficina. També el canvi d'arrendatari del bar del club i l'ampliació donat a que no vivia ja la família. La construcció d'una nova via d'entrada a les instal·lacions del club per el carrer "del cuartel" que feia que els usuaris del tennis tinguessin una entrada i sortida més ràpida. El canvi de president en dimissió de l'anterior, va entrar en Sebastia Gelabert que va morir per un infart de cor provocant un gran dol al club quan tot just portava un any al càrrec. Un moviment important en quan a directius, ja que es van presentar moltes dimissions en les diferents seccions del club. I un fet que a mi em va cridar molt l'atenció i que he cregut de consideració i que es una evidència del canvi d'etapa social, el canvi de nom a Unió Esportiva Santboiana un altre cop, nom que no es va poder lluir durant quaranta anys.

Un altre aspecte que també va ser molt significatiu i que celebrego va ser la creació a l'abril d'aquell any d'un equip femení de rugby de l'unió. Ja que trencava una de les barreres més arcaiques i obsoletes, que al rugby eren més pronunciades, de que aquell esport no era per a dones. Amb més o menys encert i qualitat ara les dones que ho desitgessin ja podien gaudir de tan bell esport. Val a dir que aquesta secció va haver anys que no va tenir activitat.

També aquell any es va tornar a celebrar el Ball de Carnaval del Rugby a la sala de l'Ateneu Santboià.

Els partits internacionals al nostre estadi no cessaven com per exemple l'Espanya Vs Polònia o el l'Espanya Vs França. El primer equip també va donar els primers símptomes de millora aconseguint aquell any el títol de Campionat de Catalunya.

La junta directiva va patir també canvis que van fer entrar aire fresc a la direcció del club, com be especifica en la memòria que es va començar a fer cada any, "*Dençà que vem prendre possessió del càrrec un equip de directius joves, la nostres preocupació primordial ha estat posar al dia una entitat poliesportiva com la nostra, que havia quedat amb una estructura antiquada, no per falta d'interès dels anteriors dirigents, sinó que tenint en compte el caràcter amateur de la nostra tasca, ha fet que juntes que als que*

ens han precedit hagin arribat al final dels seus períodes d'actuació amb evident esgotament, principalment provocat perquè l'entitat es molt gran i les dificultats econòmiques també ho son.” . El simple fet de redactar una memòria del club, on s'hi expliqui a grans pinzellades com ha funcionat el club en tots els aspectes que el formen, esportiu, econòmic, social, d'infraestructures, va ser un gest novedós i que per experiència pròpia facilita molt la reconstrucció de l'història del club.

La nova junta també voler fer canviar l'idea de club que alguns tenien d'ella. L'idea que la nova junta tenia era la d'un club en que la participació dels socis fos total en la seva

vida, es a dir volien canviar del tot l'antiga idea de que un soci paga per anar a veure els partits, jugar a tennis o nedar, perquè això seria pagar per uns serveis, i llavors no seria un club, seria un negoci de venda de serveis.

Aprofitant doncs la memòria feta aquella temporada 1979/1980, i amb la renovació que havia fet la F.E.R en les competicions vigents a l'època, creant una superlliga en que participaven dos equips de cada comunitat forta, una Liga de 1ra Nacional i una Liga de 2n Nacional, l'unió va quedar en segon lloc en la 1ra Nacional i el segon equip va quedar en primera posició, al igual que l'equip juvenil en el seu torneig estatal. L'equip de veterans es va alçar campió del Campionat de Catalunya Sènior. A la memòria també hi feia referència als partits internacionals, així com les participacions a la selecció nacional feta per els jugadors del primer equip i juvenil, com per exemple el gran capità i exemple de permanència a gran nivell només superat per el mític Vicent Bisbal, Salvador Torres que va estar en actiu i a un gran alt nivell des de els 17 fins als 34 al primer equip retirant-se la temporada 1990/91.

A la memòria també constava informació sobre les diferents seccions del club, com l'atletisme, que aquella temporada va tornar a reaparèixer després d'uns anys d'inactivitat i amb molta moguda participant a la majoria de competicions de Cross que es van organitzar i amb la destacada participació dels equips cadets.

La secció de tenis, que possiblement després de la de rugby es la que gaudia de mes bona salut gràcies a les bones instal·lacions que tenia, arribant a disputar fins a sis torneigs en les nostres instal·lacions.

En el sector nàutic es va destacar la 22 Edició dels Cursets d'Estiu amb un èxit major que l'anterior any, i amb l'actuació a la piscina del "Ballet Acuàtic" de Torrelles.

Els anys vuitanta van ser uns bons anys, es van guanyar tres títols de Liga Nacional de Division de Honor, aconseguint el doblet en l'últim any de la dècada, i en el que és refereix a Catalunya es van aconseguir quatre copes quasi consecutives en el primer lustre. Si bé en l'aspecte purament de trofeus no va anar gens malament, en l'aspecte humà va ser tot una fita a la que es va arribar. Va haver-hi una gran regeneració de jugadors i de molta alta qualitat però d'entre tots ells el que va destacar més, el que a donat prestigi al club i més lluny a portat el nom de l'Unió Esportiva Santboiana ha sigut l'Albert Malo.

L'Albert Malo va néixer a Sant Boi el 3 d'abril de 1964, fill d'immigrants de Tordellego (Guadalajara) que per curiositats del destí es van instal·lar a la nostre vila, essent el germà petit d'un noi més gran anomenat Alfredo. Ja des de petit va destacar per les seves facultats físiques, i al entrar en contacte amb el rugby van trobar un profit espectacular, així és que amb sols disset anys va jugar el seu primer partit amb el primer equip sènior jugant en la posició de centre aconseguint la seva primera marca. L'any següent en la temporada 1983/84 l'Albert va disputa la seva primera temporada completa als divuit anys, aquella mateixa temporada van aconseguir el títol estatal. Aquell any també va ser important perquè va ser el primer cop en l'història d'Espanya que es va retransmetre un partit de rugby per la televisió íntegra i en directe, cosa que es a celebrar per la difusió que va tenir, quina pena que avui en dia ja no passi i els partits que es retransmeten siguin de la duració d'una part i escaig.

A l'any 1985 i després de haver perdut un any fent el servei militar a Ceuta l'Albert va fer el seu debut amb la selecció espanyola jugant el torneig de la F.I.R.A del grup "B" en la que van aconseguir una molt bona posició quedant per davant de seleccions com Alemanya, Polònia o Marroc.

Després de la lesió de clavícula que el va tenir apartat dels terrenys de joc durant un temps va poder tornar a jugar amb la selecció un anys després en un partit contra Portugal en el van guanyar per un ajustat 10 a 9, i en que curiosament va ser el debut en la selecció del avanç esmentat Hector Massoni, tercer jugador internacional de la generació dels

Massoni. Aquell mateix any també va tenir importància ja que amb la celebració del Torneo Mundial de Rugby a VII el jove santboià que a part de fer el seu primer viatge a l'altre punta del món, a Sidney concretament, va ser el primer cop que jugava a aquesta modalitat de rugby, i ni més ni menys amb la selecció estatal i contra grans jugadors consagrats en l'etil del rugby mundial.

Mentrestant al club aquelles temporades, els juvenils havien tingut molt èxit, aconseguint varis títols de Campionat d'Espanya. L'equip femení també va fer una gira per Europa on va arribar a jugar deu partits amb diferents equips del continent. El veterans en canvi van viatjar a Treviso, ciutat que te una gran relació gràcies als números contactes que a tingut amb intercanvis de viatges del club.

Ja a l'any 1987 l'equip va fer un gran paper aconseguint la Copa Catalana i essent campió d'Espanya i l'entitat va prosperar. Mostres d'això són per exemple el viatge que es va poder tornar a fer dels equips cadets a Aquila, viatge que en un temps era molt típic. També la secció de tennis va fer unes millores en les instal·lacions, ja fos en enllumenats, taquilles noves, dutxes o fins i tot les reixes, ampliant-se també la recepció que es va obrir al carrer contingent. Fins i tot van organitzar un Carnaval del Tennis 87'. L'atletisme per altre banda també tenia bona salut, amb un còmput de 58 llicències, varis curssets fets i amb alguns títols a la butxaca. Aquella temporada l'U.E.S. va arribar a tenir 996 socis d'entre totes les seves seccions. Aquell anys també es va aconseguir l'esponsor ONCE per al club, amb l'inherent injecció de diners.

La temporada següent si en la vida d'Albert Malo no va parar de haver-hi viatges i més viatges al voltant del mon, des d'Oceania, a la vella Europa, sense oblidar els partits de preparació a Llatinoamèrica, on van jugar partits a Montevideo i Mar del Plata, on en aquest primer va haver-hi una anècdota graciosa. Mentre es disputava el partit, i amb l'expectació que havia creat als companys rugbistic d'aquelles terres el ja conegut Malo, els espectadors anaven cridant "ladrillo!" en repetides ocasions, però els jugadors no hi van prestar atenció. Al finalitzar el partit i ja en el merescut tercer temps, van preguntar a que es referia aquell crit i amb molta gràcia van contestar que es referien a l'Albert Malo, "porque era duro i colorao" amb les conseqüents bromes, cosa que no va molestar-l'hi per res.

Per altre banda al club es va aconseguir un record en el numero màxim d'equips de rugby en competició a la temporada 1987/88 en la que van arribar a estar inscrits:

- Primer equip : Jugant a Divisió d'Honor
- Segon equip : Jugant a Primera Divisió Catalana
- Tercer equip : Jugant a Segona Divisió Catalana
- Juvenil "A" : Jugant el Campionat Juvenil
- Juvenil "B" : Jugant el Campionat Juvenil
- Cadet "A" : Jugant el Campionat Cadet
- Cadet "B" : Jugant el Campionat Cadet
- Femení : Jugant el Campionat Català femení

Aconseguint a més la primera Copa Ibèrica que posseeix l'entitat.

Una anècdota que es va passar per aquest temps i que es ja tradició va ser la que va ocórrer, gràcies a les constants faltes lleus de disciplina que solien haver-hi als viatges, al tour que el primer equip va fer a Gales aquell any, es va prendre la decisió de cedir un objecte voluminós, ja fos un barret mexicà (per ser dels mes voluminosos) o quelcom que es portes a les mans i fos gran perquè el transportés com a càstig algú per haver fet les faltes lleus abans comentades, ja fos arribar tard, no fer cas d'una consigna o dir una bajanada considerable. A aquest objecte se li va donar el nom de "currutaca" i aquesta tradició s'ha estès fins i tot a la selecció nacional.

L'any que va seguir va ser un any en que es va recollir tot el que s'havia sembrat en matèria de cantera, ja que es va aconseguir ser el primer classificat en totes les competicions que va participar aconseguint la tripleta de títols. Aquell any 1989 no va ser massa bo en l'aspecte personal de l'Albert Malo que per uns aldarulls a un bar de la capital d'Espanya després d'un partit, cosa que va fer que fós sancionat per la F.E.R. per un temps.

Aquell any també es va disputar el I Torneig Baldiri Aleu, amb la participació de les seleccions espanyoles i catalanes i d'altres equips, cosa curiosa va ser que la selecció estatal va acceptar jugar amb la condició que Albert Malo contés entre les seves files.

Això però no va servir perquè l'Albert baixes el seu nivell ni molt menys, i amb l'entrada de la dècada dels noranta va tenir l'honor d'un fet històric, i es que va rebre l'oferta del club neozelandès d'alt nivell, el Freyberg. Que el club li fes l'oferta no va ser casualitat. Tot venia, a part dels jugadors que van venir l'any 1986 a jugar al club a destacar el neozelandès Wayne Brutton, perquè en un partit jugat l'any 1988 entre la Selecció Espanyola i la Selecció Maorí a Sevilla, en una jugada que tothom dels presents o dels que van presenciar el partit per televisió recordaran, en una sortida de melé del reconagudíssim capità dels All Blacks, Wayne Shelford, l'Albert Malo no tan sols el va parar en sec sinó que el va fer caure de cul, cosa que va fer que amb la impotència d'haver quedat en ridícul el jugador neozelandès comencés una baralla a cops de puny que va ser la salsa de les cròniques que es van fer del partit. Aquell fet que un jove espanyol plantés cara a un dels seus ídols, va ser el motiu perquè al tercer temps del partit, un dels millors jugadors dels maoris, Bruce Hemara, plantegés a Albert el fet que em venia a referir avanç. Bruce Hemara anys més tard després de que l'Albert anés a jugar allà, va venir al club durant unes dues temporades a entrenar al primer equip, i va fer entrar al club tota una filosofia de joc, de caràcter i aire fresc en quant a tècniques d'entrenament es refereix.

El seu pas per Nova Zelanda no va ser desapercebut, com les dades es reflexen el seu pas, val a dir que quan ell va arribar després de que sabien disputa tres jornades l'equip era últim, i al acabar la competició ho van fer en la cinquena posició, aconseguint un total de 6 marques, i jugant amb gent de la qualitat dels All Blacs Kevin Schuler o Jackson Hewitt. La repercussió que va tenir aquí també va ser molt gran, sortint en portades de diaris estatal esportius, fent entrevistes a tord i a dret i sessions de fotografies.

Al tornar l'Albert de les antípodes el club va aconseguir la segona Copa Ibèrica contra el CDVL de Lisboa. A més la F.E.R. a fi de que les economies dels clubs d'Espanya milloressin i que el rugby prosperés va crear la Asociación de Clubs de División de Honor que assessoraria i milloraria les condicions amb els sponsors i les televisions.

Aquella temporada va ser la última en la que van jugar amb el primer equip el gran capità Salvador Torres i l'incansable Isidre Oller, l'Albert va agafar la capitania de l'equip, la que no va deixar en vuit temporades seguides. Van poder aconseguir la

segona posició a la lliga, amb un equip que tenia un gran potencial, amb jugadors estrangers i de la resta de l'estat que havien vingut com el neozelandès i rapidíssim Kerry Harris que feia del seu joc quelcom elegant amb una velocitat electrizant, o els argentins Diego Fuks o Walter Navarro. La part no tan bona va ser que els primers partits de la lliga al ser molts jugadors nous i desconjuntats degut al canvi generacional i a la introducció de jugadors de fora, el joc no era de conjunt i l'equip no era un bloc. Eren bones individualitats però sense unió, i al rugby això no serveix de res, per sort als pocs partits van reaccionar i van acabar segons.

Un altre vegada aquella temporada 1992/93 no va ser especialment bona per al club encara que Barcelona estava rica en esports i esdeveniments en motius de les Olimpíades, en les quals l'Albert no va faltar-hi essent portador de l'entorxa. L'aspecte econòmic que sempre havia perseguit i que aquest últims anys no havia sigut tant rellevant tornava a emergir, amb la finalització i la no renovació de contracte del grup ONCE i les relacions amb l'Ajuntament, així mateix el consistori havia demanat al club part dels terrenys per a rectificar-los ja que eren edificables, amb la pèrdua de valor del nostre patrimoni que això significava. Per sort molt anònims van treballar per poder aconseguir diners, així que aquella temporada l'equip va ser l'UES/CICSA.

Després de sis temporades de sequera de títols la temporada 1995/96 va tornar la glòria a l'equip que tan l'havia tinguda. La Santboiana dirigida per Pedro Bravo i ajudat per Hector Massoni i Carles Puigbert van poder aixecar tan valuós trofeu. El domini de la lliga va ser incontestable ja que només van perdre la primera jornada i van empatar un partit més, essent matemàticament guanyadors a falta de tres jornades. L'equip tornava a tenir un equilibri dins de la plantilla, contava amb l'inestimable ajuda del jugador neozelandès Glenn Stanton que havia jugat al King Country equip en el que també jugava Jonah Lomu, considerats durant molts anys el millor jugador de rugby, amb l'ajut de Vicot Torres i Jordi Camps, o la participació de tots els partits de Onésimo Garcia i Mario Auzmendi.

A més i per a glòria del club coincidia amb la celebració dels actes de 75é aniversari de la fundació del club ja explicada aquell any 1921, cosa que va que el club realitzés una sèrie d'esdeveniments esportius així com també culturals. En l'aspecte social es va retre homenatge i donar infinitud de medalles d'honor a les persones que es va creure

convenient retornar, encara que fos amb un petit gest, tot l'esforç que havien fer pel club, i es que un club el tiren endavant les persones que amb el seu treball i dedicació deixant de banda els seus interessos personals, o be conflueixen els seus interessos personals amb els del club, i fan que aquest millori i s'ompli de glòria. També es van dissenyar tot tipus de articles, logotips i fins i tot la samarreta per jugar del 75é aniversari. En l'àmbit esportiu es van realitzar molts partits curiosos com el que varen fer jugadors de diferents èpoques del club i amb un ambient festiu que quasi es respirava. Més seriosament es van disputar partits com el que va enfrontar a Espanya contra França, o l'U.E.S. contra el Malone d'Irlanda, equip de la primera divisió irlandesa en el que van perdre per un ajustat 31 a 37. També es va disputar a l'estadi Baldiri Aleu, perquè van decidir posar-li el nom del fundador en honor seu, un partit entre el Côte Basque, un combinat que amb les seves estrelles venia de guanyar als All Blacks, contra el XV President, equip amb jugadors espanyols i internacionals escollits a la lliga i dirigits per Gerard Murillo.

A la temporada següent el títol va ser revalidat amb un canvi en els entrenadors, tot i la difícil tasca d'igualar un any passat en que havia sigut l'aniversari i s'havia aconseguit el títol de lliga de forma aclaparadora, cosa que feia que fóssim l'equip a batre. Només es van perdre tres partits tots ells a la primera volta, cosa que ens mostra el valor i les ganes que van tenir per tirar endavant la lliga. Al haver aconseguit el títol de lliga la temporada passada es va disputar la Copa Ibèrica, perdent-la contra el G.D.S Cascais per un ajustat 14 a 9. En competició de la Copa de SM El Rei altre vegada i com en molts anys anterior havia passat es van quedar a les portes d'arribar a la final perdent a les semifinals contra el Ciències de Sevilla per només dos punts de còmput global a l'eliminàtoria. Aquesta derrota en la competició reial no va fer que cessessin les forces i es va assolir la Copa Catalana amb resultats si més no còmodes. Com ja era tradició es van tornar a trobar al Palau de la Generalitat amb el Molt Honorable President en aquells moments Jordi Pujol. Aquell any les obres al club també van fer acte de presència, amb la col·locació del cobert per a la llotja de les graderies, que va solucionar el problema que sempre tenia als partits del migdia. L'avanç esmenada Barraca també va ser recondicada amb l'ajut de tots, ja que al no ser obra de professionals necessitava més atenció. També es van condicionar els vestuaris dels arbitres i es van col·locar uns al costats dels del tennis per a les fèmies que volguessin practicar el tennis. També i com a fet curiós ja que jo ho recordo vagament i se'm fa melancòlic

recordar aquells anys, van disposar al club al costat de la pista de futbol, d'una pista de Jorky Ball, un espècie de cub d'uns 10 metres de llarg per uns 5 d'ample amb moqueta de gespa artificial i porteries molt petites en que els que en aquelles èpoques érem petits ens passàvem les hores en que els nostres pares anaven a veure els partits corresponents, o jo, per exemple, mentre el meu germà o pare eren a l'entrenament.

En la següent temporada 1997/98 es va baixar una mica el llistó, però era evident que el nivell i la competitivitat a la resta d'Espanya era molt alta, tot i això van aconseguir una merescuda segona plaça. Segona plaça que al club no es va rebre com un fracàs, ja que el Salvador va ser un sòlid líder i va ser difícil desbancar-lo de la primera plaça. Un altre motiu de felicitat era que tot i la temporada plegada de lesions que havien sofert les ajudes que venien des de sota eren de molt alt nivell la qual cosa feia que el futur estigués assegurat per uns anys més. Altre vegada i per segona vegada consecutiva es va perdre la disputada Copa Ibèrica contra l'acadèmia Coimbra per un 8 a 15. I també un altre vegada sense resistir la Copa de SM El Rei en la que vam ser eliminats pel Quesos Entrepinares, que era l'organitzador de la fase final a quatre. Un any més però ara amb significat positiu es va tornar a aconseguir el títol català.

Unes de les incorporacions importants que van rebre aquella temporada van ser la dels germans Ripoll, que avui en dia els dos estan jugant a lligues estrangeres de molt alt nivell, i un d'ells fins i tot a arribat a jugar a la selecció de Barbarians. La selecció de Barbarians es una selecció que es fa dels millors jugadors del món i que segueixen més l'estil de joc net, cavaller i educat del rugby.

Els anys van passar i la temporada 2001/02 va ser l'última en que estava en funcions la junta directiva dirigida excel·lentment per Victorià Marlet i tots els demés directius. Com altres cops, pel pas del temps i els problemes que van sorgint propis de l'entitat, i les possibles desavinences personals lògiques en aquests casos, va entrar una nova junta com ho va fer aquesta anterior a la seva època amb ganes de renovar i millorar el que es pugés del club. El fet més important va ser que gràcies als mèrits fets de l'anterior junta i amb l'ajut de la nova es va aconseguir fer un acord per a la construcció d'un nou complex esportiu en els terrenys que es van ser adjudicats a l'Unio Esportiva Santboiana l'any 1948. La construcció del camp va ésser planificada per a la seva total acabada a finals de l'any 2004 principis del 2005. Avui en dia es parla que estaran

enllestides al volts de març del 2005. Val a dir que tot i que les instal·lacions a data que escric aquestes línies no estan acabades, el terreny de joc, no sense problemes amb la gespa, va ésser condicionat per a jugar-hi partits d'alt nivell ja en l'any 2003 tot i que els jugadors ens havíem de canviar i dutxar als vestuaris de la nova piscina situada un parell de centenars de metres davant del futur complex. Durant les obres del camp en qüestió el R.C.Hospitalet ens va permetre disputar els partits al seu estadi com a locals.

Amb l'inici de la temporada 2003/04 s'estrenava oficialment el terrenys de joc el 22 de novembre de 2003 de l'estadi Baldiri Aleu. També es va estrenar a la vila un

monument, el primer fins ara, com a homenatge del rugby a Sant Boi, col·locant-hi a la rotonda d'entrada a la vila una escultura en forma de pilota i a l'interior seu la campana que simbolitza el poble, amb la inscripció "Sant Boi Bressol del Rugby". El quart lloc a la lliga no va ser massa destacable però el que sí que ho va ser fou l'arribada a Quarts de Final de la Copa d'Europa – Parker Pen Shield ja que va ser l'únic cop en que un equip espanyol havia passat l'eliminatòria de vuitens de final i per tan arribava tan lluny amb partits a l'estadi en que es van omplir les noves graderies de gom a gom.

Aquesta nova temporada 2004/05 l'equip gràcies a Scott, el jugador neozelandès que va jugar molts anys a la primera divisió francesa i que a aportat un altíssim nivell a l'equip, i també la mentalitat que ha aportat Tomas Garcia "Tomi", un home que a part de estar preparat acadèmicament té una mentalitat de treball i del rugby que ha fet que l'equip encapçali la lliga amb 8 jornades disputades, de les que l'U.E.S. n'ha sortit victoriós de totes elles, amb no fàcils partits com el jugat a casa contra El Salvador al que vam guanyar contundent amb un marcador que sobrepassava els trenta, això és un símptoma de que l'equip funciona però no ens em d'adormir i em d'acabar el treball fet aquest any 2004. Amb la il·lusió d'un complex esportiu nou i amb la il·lusió de tenir un equip guanyador s'acaben les informacions estadístiques que puc aportar.

Se'm fa difícil trobar un final per aquest treball, encara que és fàcil, ja que la meua intenció era explicar els fets històrics rellevants del meu club, i el de molts altres que estimem el rugby i els colors de l'entitat, i les informacions existents arriben fins avui,

dia 4 de gener de 2005, 30.414 dies després de que uns joves Santboians dels anys vints se'ls hi fiques entre cella i cella formar un club per fomentar el rugby amateur i altres esports jo acabo d'explicar humilment com han succeït aquests anys de dolents i bons moments, de fructuoses i penoses temporades, però sempre amb l'alegria de ser partíceps d'un club, d'un esport, d'un sentiment.

Només desitjo que la tasca de tantes persones, fossin d'on fossin, tinguessin el pensament polític que tinguessin, però que estimaven aquest club i el que ell representa no es perdi amb el pas del temps, que la flama que crema dins el cor de tots els que estimem aquests colors i aquesta estranya pilota cremi fins l'últim dia.

**NO DEIXEM MAI LA TASCA
NO PERDEM MAI L'ESPERANÇA**

(Pompeu Fabra)

MATERIALS I MÈTODES

He tingut la sort de poder contar amb la majoria de les poques fonts d'informació que existeixen referents al tema que he tractat, ja fos als arxius no ordenats del club, cosa que ma dificultat molt la tasca, malgrat això n'estic molt i molt agraït. També he tingut accés als llibrets publicats en que es feia referència el club així com a documents personals tan d'altri com meu.

El mètode que he seguit de treball consistia en llegir la màxima informació que trobes i anar recopilant la informació que a mi em semblava rellevant per explicar la historia del club. Un cop vaig recopilar la informació pertinent vaig decidir, deixant-me guiar pel fil conductor dels camp que l'entitat a tingut, explicar tot els esdeveniments, que si més no eren rellevants en la seva època, són els que han passat a la prosperitat i que jo he volgut plasmar a la meva memòria.

CONCLUSIONS

Si m'he de plantejar si he assolit l'objectiu que em vaig proposar al principi de suggerir-me l'idea d'explicar la història del club la veritat es que no em puc donar del tot per satisfet. No perquè cregui que no m'he esforçat, o perquè els fets que descriu no siguin vertaders, sinó perquè penso que suprimir tants anys, tantíssimes emocions i records en un sol treball o simplement el fet de plasmar-ho al paper no es pot comparar amb el que

ha sigut i segueix sent el club per a mi, i per moltíssima gent més.

Malgrat aquesta idea de la impossibilitat de reduir anys al paper, almenys jo em sento incapaç de fer-ho millor, estic content d'haver fet aquest treball i per molts motius. Perquè penso que recuperar la memòria i la història passada es molt important per entendre i valorar molt més el que ara tenim, i la sort de poder gaudir d'aquest esport. També estic molt content de formar part d'aquells que com jo algun moment de la seva vida al club s'han parat i han investigat i ordenat una mica tota la història del club. Però si per una cosa estic orgullós es per haver pogut veure i conèixer de primera mà tot el que ha envoltat l'Unió Esportiva Santboiana, cosa que molts per motius de temps no han pogut fer, ja fos consultar els documents del inicis, cartes de persones importants, o fotografies il·lustres. Amb el treball també bull donar l'oportunitat a tota aquesta gent que no te la sort de parar-se a rebuscar als arxius de conèixer els fets que han guiat al club fins als nostres dies.

L'únic inconvenient que me trobat es que els papers dels inicis tot i que estaven agrupats no estaven ordenats, però igualment ha sigut un plaer.

BIBLIOGRAFIA

Llibres consultats :

- **Babiano Sànchez**, Eloi i **Cobo Forns**, Ferran. (1995). “ Petit diccionari de Sant Boi ”. 1ra ed. Sant Boi de Llobregat: El Mèdol. ISBN 84-88882-39-4
- **Bravo Campillo**, Pedro. (1970) “ Anuario de la F.E.R. Temporada 1970/1971 ” 2na ed. Madrid: Rivadavia S.L. ISBN: 82-200414-57.
- **Campderrós i Figueres**, Jaime. (2001) “ L’Avans. Recull gràfic de Sant Boi de Llobregat ”. 1ra ed. Sant Boi de Llobregat: Efadós editorial. ISBN 84-931637-0-0
- **Serret i Bernús**, Carles i **Lledó Barreda i Casanova**, Maria. (1990). “Vides santboianes ”. 1ra ed. Patronat municipal de cultura i juventud de l’Ajuntament de Sant Boi de Llobregat. ISBN 84-87173-22-5.
- **Sirvent i Portolés**, Josep Lluís. (1996). “ Unió Esportiva Santboiana, tres quarts de segle d’història ”. 1ra ed. Barcelona: Nexos I & S. S.A. ISBN 84-87113-14-7.
- **Llorente**, Gloria. (2004) “ Albert Malo, un catalán en la élite del rugby internacional ”. 1ra ed. Barcelona: Estudios Far East. ISBN 84-607-9539-X

Pàgines web:

- <http://www.uesantboiana.com/uesantboiana/>
- <http://www.ferugby.com/estatutos>
- <http://www.rugbycatala.org/arxiu>

ANNEX

ANNEX 1

PALMARÈS DE L'UNIÓ ESPORTIVA SANTBOIANA

CATEGORIA SENIOR

Lliga Nacional Divisió d'Honor: Es juga amb la participació d'equips de tot l'estat.

Competicions guanyades:	Temporada	1983/84
	Temporada	1986/87
	Temporada	1988/89
	Temporada	1995/96
	Temporada	1996/97

Copa: Durant tota l'història del rugby a Espanya a tingut depenent de les èpoques el nom de Su Majestad el Rei, del President de la República, del Generalíssimo i altre vegada de Su Majestad el Rei.

Competicions guanyades:	Temporada	1930/31
	Temporada	1932/33
	Temporada	1942/43
	Temporada	1947/48
	Temporada	1957/58
	Temporada	1958/59
	Temporada	1959/60

Temporada	1960/61
Temporada	1961/62
Temporada	1988/89
Temporada	1999/00

Copa Ibèrica: Competició que es disputa cada any entre el campió de la lliga dels dos països que conformen la Península Ibèrica. La competició es juga cada any en diferent hoste.

Competicions guanyades:	Temporada	1987/88
	Temporada	1989/90

Copa Pirineus: Competició que enfrontava al campió i sots-campió de Catalunya, va patir alguns canvis depenent de l'època, i equips de prestigi del Roselló, en alguns casos van haver-hi alguns equips francesos àdhuc.

Competicions guanyades:	Temporada	1959/60
	Temporada	1960/61

Campionat de 1º Divisió Sènior: Variant de la Lliga Estatal de Divisió d'Honor que s'ha jugat quan no existia aquesta. S'ha jugat per diferents sistemes, ja fos en lliga única, sistema de grups en el que l'unió pertanyia al de Llevant i en grups numèrics.

Competicions guanyades:	Temporada	1952/53
	Temporada	1971/72
	Temporada	1979/80
	Temporada	1980/81
	Temporada	1981/82
	Temporada	1982/83
	Temporada	1983/84

Campionat de Catalunya de 1º Divisió: Competició de mes de dos equips, es la més antiga de l'Estat Espanyol que com d'altres a sofert modificacions i canvis i ha estat revaloritzada o devaluada segons o no hagi sigut indispensable guanyar-la per accedir a competicions estatals.

Competicions guanyades:	Temporada	1922/23
	Temporada	1930/31
	Temporada	1932/33
	Temporada	1933/34
	Temporada	1934/35
	Temporada	1942/43
	Temporada	1943/44
	Temporada	1944/45
	Temporada	1955/56
	Temporada	1958/59
	Temporada	1959/60
	Temporada	1960/61
	Temporada	1961/62
	Temporada	1962/63
	Temporada	1963/64
	Temporada	1966/67
	Temporada	1971/72
	Temporada	1980/81

Campionat d'Espanya en Categoria Juvenil: Competició a la que s'arriba després de guanyar el Campionat de Catalunya havent-se jugat per sistema de copa.

Competicions guanyades:	Temporada	1969/70
	Temporada	1993/94
	Temporada	1995/96
	Temporada	1997/98
	Temporada	1999/00

ANNEX 2

En Josep Lluís Sirvent Portolés Enginyer Tècnic de professió nascut a Barcelona el 24 d'abril del 1948 m'ha ajudat molt al treball per això faig citació del seu currículum esportiu.

El seu currículum relacionat amb l'esport del Rugby es el següent:

Com jugador es va iniciar en el Rugby Educatiu a la Escola de la U.E. Santboiana, la edat de 13 anys i sota les ordres d'en Joan Bisbal.

Va ésser jugador actiu, jugant a les categories infantil i juvenil i passant als 18 anys al primer equip, jugant la Divisió d'Honor fins als 27 anys, en que per una lesió es va retirar, reprenent de nou activitat de jugador anys mes tard, a la secció de Veterans de la U.E. Santboiana i fins a la actualitat.

Es entrenador de Nivell II , treballant bàsicament en les categories inferiors, per la qual cosa ha estat monitor de la escola de Rugby, ajudant d'entrenador en categories Cadet i Juvenil, i mes tard primer entrenador de l'equip Cadet de la U.E. Santboiana, durant quatre temporades.

Com directiu de Club ha estat, membre de la Comissió de Rugby, President de la mateixa, Secretari de la Junta directiva i President del Club, tot això en diverses etapes o mandats presidencials i dins de l'àmbit de la U.E. Santboiana.

Ha estat vocal i vice-president tercer de la Federació Catalana de Rugby, amb l'equip que va presidir J.A. Sancha .

Ha format part de la Comissió del 75 Aniversari de la fundació del Club.

Ha estat Vocal de la Junta Directiva de la Federació Espanyola de Rugby i manager de la Selecció Estatal Sots-21.

Va col·laborar amb l'advocat Sr. Antoni Pelegrí , i amb el TERMCAT, en la segona traducció del reglament del Rugby al català (la primera la havia fet el propi Sr. Pelegrí, l'any 1931).

Ha col·laborat i col·labora en la transmissió de partits de Rugby per TV (TV3, Teledeporte, etc.) i en programes de la radio local de Sant Boi amb respecte al Rugby.

A la actualitat es Vocal de la Federació Catalana de Rugby sota la Presidència del Sr. Sergi Brossa.

ANNEX 3

En aquest tercer annex adjunto els plànols de les noves instal·lacions. Com és evident no he pogut adjuntar totes les pàgines d'aquest exemplar però si que n'he fet un recull de les que he cregut més importants o les que més reflecteixen com serà el pròxim complex.